

5 juli 2010

PRAKTIJKONDERZOEK

NASCHOOLSE SPORTACTIVITEITEN OP HET KONING WILLEM II COLLEGE



Auteur

Joris Reijnen

Studentnummer

2100507

Klas

4C

Onderwijsinstelling

Fontys Sporthogeschool

Studierichting

Sports & Education

Leerarrangement

Praktijkonderzoek

Projectbegeleidster

Liesbeth Jans

In opdracht van

Koning Willem II College Tilburg

Sectie Lichamelijke Opvoeding

Samenvatting

Het naschoolse sportaanbod op het Koning Willem II College te Tilburg kampt met een daling in de naschoolse activiteiten. In de onderzoek wordt er onderzocht waar dit aan ligt, hoe dit op andere scholen aangepakt wordt en wat er op het Koning Willem II College aan gedaan kan worden. Daarom is er de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

Ik onderzoek de naschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen van de naschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het naschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het naschoolse sportaanbod.

Het onderzoek bestaat uit een literatuur- en een praktijkdeel. In het eerste deel van het onderzoek is er een literatuuronderzoek gedaan. Het literatuuronderzoek beschrijft belangrijke factoren die van invloed kunnen zijn op de deelname aan het naschools sportaanbod. Factoren zoals vrije tijd, vrijetijdsbesteding, motivatie, trends en ontwikkelingen worden hier beschreven. Dit blijken belangrijke factoren, omdat in de afgelopen jaren de vrije tijd van de jongeren is toegenomen. Echter, opvallend is dat de jongeren minder zijn gaan deelnemen aan de naschoolse activiteiten. Een ander belangrijk facet is de intrinsieke en extrinsieke motivatie van de leerlingen. De extrinsieke motivatie domineert vaak de intrinsieke, maar spelen allebei een belangrijke rol in de keuze die leerlingen maken. De intrinsieke motivatie omdat de leerlingen in de eerste drie leerjaren bezig zijn met hun rol en plaats in de klas en de extrinsieke motivatie omdat leerlingen prikkelbaar zijn voor beloningen die zij kunnen verdienen.

Daarnaast wordt er aandacht besteedt aan het aanbod, de organisatie, de promotie en de redenen voor het Koning Willem II College om een naschools aanbod aan te bieden. Uit het onderzoek blijkt dat het aanbod te divers is. Aan de promotie werd al veel tijd en energie besteedt, maar niet op de juiste plaatsen. Tegenwoordig wordt er veel gebruik gemaakt van het digitale netwerk. Hier moet het Koning Willem II College meer op inspelen. Tevens worden er gegevens uit het verleden beschreven om een indruk te krijgen van de trend van de deelname aan de sportactiviteiten. Hieruit blijkt dat er een duidelijke afname zichtbaar is van de deelname aan de naschoolse activiteiten. Tot slot wordt er in het literatuuronderzoek aandacht besteedt aan de aanpak van andere scholen, zoals het Olympus College en het Merlet College. Hier blijken ook al veel verschillen te zijn. Zo wordt er op het Olympus College een klein maar krachtig aanbod neergezet. Er schrijven veel leerlingen zich in voor de naschoolse activiteiten. Het fitnessaanbod is hier het populairste onder de leerlingen en wordt wekelijks aangeboden. In tegenstelling tot het Merlet College waar helemaal geen naschools sportaanbod plaatsvindt. Dit is al jaren zo en er is ook weinig animo voor.

Om actie te ondernemen tegen de afname in aanmeldingen, wordt er middels een meetmethode onderzoek gedaan. In het praktijkdeel is er gebruik gemaakt van een vragenlijst die voorgelegd is aan de onderbouw leerlingen van het Koning Willem II College. In klas 1,2 en 3 zijn steekproefsgewijs verschillende klassen uitgekozen. In deze 33 klassen worden per klas 10 vragenlijsten afgenomen onder 5 jongens en 5 meisjes.

Uit deze vragenlijsten is veel bruikbare informatie naar voren gekomen. In het praktijkdeel staan deze resultaten uitgewerkt. De belangrijkste zijn dat de leerlingen veelal geen zin hebben om deel te nemen aan de naschoolse activiteiten. De leerlingen geven aan andere dingen te doen te hebben, geen tijd te hebben of het niet leuk te vinden. De leerlingen die wel mee zouden willen doen geven als reden dat zij het wel leuk vinden of gezellig lijken. Daarnaast blijkt de dag en het tijdstip een belangrijke factor. De leerlingen zouden het liefst de naschoolse activiteiten op maandag, woensdag of vrijdag hebben. Deze activiteiten moeten dan aansluiten op hun lessen en het liefst in plaats van de lessen moeten plaatsvinden.

Het aanbod van de activiteiten moet minder divers. De leerlingen geven aan dat zij het liefst (zaal)voetballen en (uni)hockeyen. Daarnaast hebben de leerlingen leuke ideeën bedacht voor andere activiteiten en trendsporten.

Tot slot is er een actieplan geschreven voor het Koning Willem II College hoe zij het best, op basis van de resultaten, nieuw leven kunnen blazen in de naschoolse sportactiviteiten. Het is mogelijk om de afname om te zetten, maar er zal wel veel tijd en energie in gestoken moeten worden. Met name op de intrinsieke motivatiefactoren.

Voorwoord

Mijn naam is Joris Reijnen en ik ben vierdejaars student aan de Fontys Sporthogeschool. In dit vierde jaar studeer ik af tot docent Lichamelijk Opvoeding 1^e graad. Een onderdeel van het afstuderen is het schrijven van een praktijkonderzoek.

Het praktijkonderzoek, dat voorheen scriptie heette, heeft een andere invulling gekregen dan dat de scriptie had. Het praktijkonderzoek bestaat uit een literatuordeel en een praktijkdeel; het praktijkdeel bevat een onderzoek en het literatuordeel bevat de theoretische achtergrond.

Mijn praktijkonderzoek heeft betrekking op de naschoolse activiteiten die georganiseerd worden op mijn stageschool, het Koning Willem II College in Tilburg. Ik heb onderzoek gedaan en beschreven naar de daling in deelname aan de naschoolse activiteiten. Tevens heb ik een aanbeveling opgesteld en een plan van aanpak geschreven hoe de vaksectie L.O. het best kan handelen om deze daling tegen te gaan en misschien wel om te zetten in toename.

Het idee om de duidelijk opgemerkte daling bij de naschoolse activiteiten als praktijkonderzoek te gebruiken, word aan de hand gedaan door de vaksectie L.O. Ik ben mijn afstudeerstage op een andere school begonnen en had in eerste instantie een onderwerp voor ogen over het schrijven van een methodische lijn. De vaksectie van het Koning Willem II College, mijn nieuwe stageschool, had echter een serieus probleem waar ze erg graag een oplossing voor wilden. Ik zag hier mijn kans en heb deze met beide handen gegrepen.

Door middel van interviews met de vakdocenten en een ontwikkelde vragenlijst voor de hele onderbouw, is naar hun kennis en mening gevraagd over de naschoolse activiteiten. Het ontwerpen van een dergelijke vragenlijst is niet eenvoudig, heb ik ervaren.

Op basis van deze gegevens heb ik conclusies kunnen trekken en een aanbeveling kunnen schrijven. Dit product bevat voor de vaksectie van het Koning Willem II College, hopelijk, waardevolle informatie waarmee zij een nieuwe boost kunnen geven aan hun naschoolse activiteiten. Het coderen en uitwerken van de resultaten was ook voor mij nog een nieuw deel. Vooral het verwerken van de gegevens vergde veel tijd en energie.

Dit onderzoek had ik niet tot stand kunnen brengen zonder de hulp van anderen. Hiervoor wil ik in het bijzonder de vaksectie L.O. van het Koning Willem II College bedanken voor hun inzet bij de ontwikkeling van dit product. Het idee, het afnemen van de interviews en de vragenlijsten afnemen bij de leerlingen zijn de basiselementen van dit product.

Daarnaast wil ik graag Johan Cobussen bedanken voor zijn medewerking aan dit onderzoek. Door hem heb ik inzicht gekregen over hoe het op andere scholen aangepakt wordt.

Tenslotte wil ik Liesbeth Jans, mijn begeleidster van de Fontys Sporthogeschool, bedanken voor haar steun, feedback en begeleiding tijdens de hele ontwikkeling van dit product.

Nogmaals bedankt,

Joris Reijnen

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Literatuurverkenning	6
1. Na school	6
1.1 Wat is vrije tijd?	6
1.2 Vrijtijdsbesteding bij jongeren.	6
1.3 Motivatiefactoren	8
1.4 Trends en ontwikkelingen binnen sport	11
2. Het Koning Willem II College – Sectie Lichamelijke Opvoeding	13
2.1 Waarom naschoolse activiteiten?	13
2.2 Het aanbod van naschoolse activiteiten.	13
2.3 De organisatie van naschoolse activiteiten.	14
2.4 De promotie van naschoolse activiteiten.	15
2.5 Een andere aanpak.	15
3. Hoe is de participatie aan de naschoolse activiteiten?	17
3.1 De doelgroepen.	17
3.2 Participatie in het verleden.	17
3.3 Participatie nu.	17
Plan van aanpak	19
4. Het Stappenplan	19
4.1 Het stappenplan.	19
4.2 Het gerealiseerde stappenplan.	20
Opzet van onderzoek	21
5. Onderzoeksopzet	21
5.1 De vragenlijst	21
5.2 De ondervraagden	21
5.3 DE voorbereiding en de uitvoering	22
5.4 De data-analyse	23
De resultaten	24
6. De resultaten	24
Tot slot	29
7. Discussie en conclusie	29
8. Aanbeveling	33
9. Actieplan Koning Willem II College	34
9.1 Het aanbod.	34
9.2 De organisatie.	36

9.3 De promotie.	36
9.4 Tijdstip en tijdsduur.	37
Reflectie	39
10. Procesevaluatie	39
10. Productevaluatie	39
11. Zelfreflectie	40
Bronnenlijst	42
Bijlagen	45
Bijlage 1: De vragenlijst 'naschoolse sportactiviteiten op het Koning Willem II College'	46
Bijlage 2: Interviews docenten KWII	50
2.1 Interview L. Kockmann	51
2.2 Interview D. Leermakers	54
2.3 Interview M. Riemsdag	57
2.4 Interview R. Smits	60
2.5 Interview G. Toemen	64
Bijlage 3: Interview docent Olympus College Arnhem	67
3.1 Interview J. Cobussen	67
Bijlage 4: Operationalisatie schema	71

De aanleiding voor het schrijven van dit praktijkonderzoek is een opdracht van de Fontys Sporthogeschool. Het doel van deze opdracht is om vierdejaars studenten, naast het lesgeven, ook bezig te laten zijn met het ontwikkelen van eigen lesinhoud, eigen handelen en de ontwikkeling van de school. In dit product is er sprake van de laatst genoemde: de ontwikkeling van de school.

De vaksectie L.O. van het Koning Willem II College komt met een probleem dat zich voordoet tijdens de naschoolse activiteiten. Aan de hand van dit probleem is een onderzoeksvraag opgesteld:

Ik onderzoek de naschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen voor de naschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het naschoolse sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het naschoolse sportaanbod.

De deelname aan het naschools sportaanbod neemt snel af. Tot op heden werd er veel georganiseerd voor de bovenbouw leerlingen en in mindere mate voor de onderbouw leerlingen. De docenten Lichamelijke Opvoeding weten niet wat de oorzaak is van de afname in aanmeldingen en zouden graag weer een toename zien.

Dit product bevat veel informatie over hoe de onderbouw leerlingen op dit moment denken over naschoolse sport, maar ook wat zij daar graag in terug willen zien. Dit praktijkonderzoek moet duidelijkheid verschaffen voor de vaksectie om op een andere manier een nieuwe start te maken met het naschools sportaanbod.

In het eerste hoofdstuk wordt alle verwante literatuur beschreven: de invulling van vrije tijd door jongeren op dit moment, de motivatiefactoren voor jongeren om wel of niet te sporten en de trends en ontwikkelingen op dit moment binnen de sport. Daarna wordt er gekeken naar het Koning Willem II College. Daarin wordt toegelicht waarom zij naschoolse sportactiviteiten organiseren, hoe zij dit doen en wat zij aanbieden. Tevens wordt er een koppeling gemaakt naar een andere school om te kijken hoe het ook kan. Tot slot wordt de doelgroep aan het licht gebracht: wat voor leerlingen zijn het en waarom er gekozen is voor deze doelgroep. In de twee hoofdstukken daarna wordt het plan van aanpak en de opzet van het onderzoek beschreven. Uiteindelijk worden in het vierde hoofdstuk alle resultaten van het onderzoek uitgewerkt en beschreven. In de daarop volgende hoofdstukken worden conclusies getrokken. Op basis van deze conclusies zal er een aanbeveling en een discussie plaatsvinden om het onderzoek mee af te sluiten.

Door omstandigheden op het Koning Willem II College is het niet mogelijk geweest om een interventie te doen. Hierdoor heeft er een kleine verandering plaatsgevonden in mijn onderzoek. In plaats van de nameting, wordt er een plan van aanpak beschreven die de docenten L.O. kunnen aanhouden om een goed naschools sportaanbod op te zetten. Dit plan van aanpak is geschreven op basis van de gevonden resultaten.

1. Na school

Wat doe je na schooltijd? Vroeger ging ik met mijn vrienden, en de meeste leerlingen van mijn klas, een balletje trappen op het veld of soldaatje spelen. Tegenwoordig gaan de leerlingen liever thuis achter hun computer zitten. De motivatie om te gaan sporten is kennelijk behoorlijk minder. De vrije tijd wordt tegenwoordig anders ingedeeld dan voorheen. Maar wat is vrije tijd nou eigenlijk? (IVO, 2008)

1.1 Wat is vrije tijd?

Vrije tijd is een heel ruim begrip. Vrije tijd zou je kunnen interpreteren als de tijd waarin je niks te doen hebt, maar ook als alle tijd waarin je geen verplichtingen hebt. Verschillende definities luiden als volgt:

“Vrije tijd is alle tijd die niet gebruikt wordt voor geregelde beroepsarbeid of andere geregelde dagelijkse werkzaamheden, gaan naar en komen van werk, slapen, eten en lichamelijke verzorging” (Van der Poel, 2004, pag. 21).

“Vrijtijdsbesteding is hier een verzamelnaam voor alle activiteiten die niet tot arbeid, onderwijs, huishouding en fysieke behoeftenbevrediging kunnen worden gerekend” (Knulst en Mommaas, 1977)

Het begrip ‘vrije tijd’ is al een oud woord. Het wordt eigenlijk al gebruikt sinds de 14^e eeuw; het begin van de ‘nieuwe tijd’, beter bekend als de renaissance. Door de industriële opkomst had men steeds minder tijd voor zichzelf. De vrije tijd werd ontnomen. Door de eeuwen heen is men in zekere zin bezig geweest met het inhalen van de verloren vrije tijd. Vrije tijd werd steeds belangrijker in de samenleving (Moonen, 2007).

“Tijdens het werk moet je ernstig zijn en je inspannen. Tijdens je vrije tijd moet je plezier hebben en je ontspannen” (Moonen, 2007).

Er zijn veel definities over geschreven. Maar wat doen jongeren in hun ‘vrije tijd’?

1.2 Vrijtijdsbesteding bij jongeren.

De tijd verandert en dus ook de invulling van vrije tijd.

Uit een tijdsbestedingonderzoek blijkt dat er tot 1995 voor sport als vrijtijdsbesteding, geleidelijk meer tijd werd vrij gemaakt. Sport beoefenen was geen elite sport meer. Steeds meer mensen gingen sporten. Echter is er na 1995 geen duidelijk stijgende lijn meer te zien. Tussen 1995 en 2000 is er een zichtbare daling te zien ten opzichte van de jaren daarvoor (tabel 1.1). (Breedveld en van den Broek, 2001)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	Index
Tijdsbesteding aan sporten (uren per week)	0,7	1,0	1,2	1,2	1,4	1,2	91
Sportdeelname in oktoberweek (%)	26	30	35	38	49	39	97
Tijdsduur sport van sporters (uren per week)	2,8	3,1	3,5	3,2	3,4	3,2	94
Sportdeelname vragenlijst (%)	39	45	50	50	55	50	91

Tabel 1.0 Tijdsbesteding en sportdeelname in indexcijfers 1975-2000 SCP (TBO)

Wat betekent vrije tijd voor de doelgroep jongeren? In het syntheserapport wetenschappelijke onderzoek naar jongeren voor jongeren met de volgende definitie gewerkt:

“Vrije tijd kan dan worden opgevat als een meetbaar concept dat geformuleerd kan worden als resttijd, niet-schooltijd, niet-arbeidstijd of niet-zorgtijd. M.b.t. jongeren wordt er vanuit deze definitie voornamelijk rekening gehouden met buitenschoolse tijd, hoewel ook arbeid of zorgtijd van toepassing kunnen zijn. School bepaalt immers in belangrijke mate het tijdsgebruik van jongeren” (Sinnaeve, 2004).

Uit het rapport blijkt dat jongeren zich met veel verschillende dingen bezig houden en dat tiener jongens meer vrije tijd hebben dan meisjes. Uit de cijfers blijkt dat de meeste vrije tijd besteed wordt aan media, dus tv kijken, telefoneren, sms-berichten sturen, muziek luisteren en computeren. Op de derde plaats staat een vriendenbezoek en pas op de vierde plaats komt het sporten bij een vereniging of sportclub. Deze cijfers komen voort uit een tijdsbestedingonderzoek dat gedaan is onder de Vlaamse jongeren (Sinnaeve, 2004).

Onder de Nederlandse jongeren is dezelfde tendens te zien. Echter geeft 50 tot 60% van de Nederlandse jongeren tussen de 12 en 25 jaar aan, dat zij geregeld sport beoefenen. Daarmee neemt de sportbeoefening de eerste plaats in.

Daarnaast is, net als bij onze zuiderburen, het mediagebruik met grote stappen gestegen. In de periode tussen 1985 en 1995 verviervoudigde het percentage in mediagebruik. Nog steeds wordt een stijgende tendens verwacht binnen het mediagebruik.

Onder het mediagebruik valt het televisiekijken, muziek luisteren, computeren en telefoongebruik. De laatste twee genoemde nemen nog steeds fors toe, terwijl de eerst twee de eerst plek bestrijken in de vrijetijdsbesteding van jongeren. Het grootste deel van de jongeren (60%) geeft aan dagelijks televisie te kijken of muziek te luisteren (Bürmann, z.j.)

	1980	1985	1990	1995	trend
lezen	4,3	3,3	2,9	2	daling
elektronische media	11,5	13,3	13,5	14,9	stijging
huiselijke, sociale contacten	9,1	8,2	7,8	7,9	daling
sociale participatie	1,4	1,3	1	1	daling
uitgaan	5,1	5,1	5,3	5,2	geen
sportbeoefening	1,8	2,4	2,2	2,3	stijging
overige hobby's	6	5,5	4,6	4	daling

Figuur 1.0. Vrijetijdsactiviteiten van jongeren (12-24 jaar) in uren per week, 1980 – 1995.

Er is gekeken of er een significant verschil is tussen de vrije tijdsbesteding van jongeren wanneer gedifferentieerd wordt binnen deze jongeren, dus op geslacht, afkomst, sociale klasse of onderwijsniveau. Allereerst valt op dat de huidige jongeren meer vrije tijd hebben dan de generatie voor hen. Daarnaast valt het op dat de televisie een belangrijke plaats heeft ingenomen bij de vrijetijdsbesteding binnenshuis. Een derde deel van de vrije tijd van de jongeren tussen 12 en 14 jaar wordt besteed aan televisie kijken. Kijkend naar het geslacht, valt op dat meisjes minder vrije tijd hebben dan jongens. De laatste genoemde zijn ook vaker buitenshuis of in een groep te vinden. Daarnaast zijn jongens meer te vinden in cafés of discotheken en helpen zij vaker met klussen in en rondom het huis. De meisjes daarentegen lezen meer en besteden hun tijd meer aan huishoudelijke taken, winkelen en culturele activiteiten (Sinnaeve, 2004).

Verder wordt er in het onderzoek beschreven dat jongeren vormen van muziek luisteren, vrienden bezoeken en bioscoopbezoeken in de top drie plaatsen bij vrijetijdswaardering. Tevens wordt vermeld dat het blijkt dat jongeren die iets graag doen, het ook vaak doen. En andersom.

Ook wordt vermeld dat jongeren vaker thuis hun vrije tijd doorbrengen dan buitenshuis. Naar mate jongeren ouder worden, is dit wel het geval. Ook blijkt uit het onderzoek dat jongeren, wanneer ze het hebben over 'buiten spelen', de straat als gevaarlijk wordt omschreven en dat er behoefte is aan speeltuinen. Hier gaat het

dan niet zozeer om hetgeen dat er te doen is in een speeltuin, maar meer om de ontmoetingsplaats voor hen met hun vrienden (Sinnaeve, 2004).

Bij de Nederlandse jongeren steken de meiden meer tijd in omgang met vrienden dan dat jongens dat doen. Het valt ook op dat jongeren met een hogere opleiding vaak een groter sociaal netwerk hebben dan lager opgeleide jongeren. Dit is verklaarbaar doordat de hoger opgeleiden schoolgerelateerde vrienden hebben en daardoor een groter sociaal netwerk opbouwen (Bürmann, z.j.).

De vrije tijd die je invult wordt vrijetijdsbesteding genoemd. Wat mensen doen met hun tijd wordt onderzocht door middel van een tijdsbestedingonderzoek. Dit onderzoek wordt gedaan, door dagboekjes bij te houden per kwartier van de dingen die je doet. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel planbureau naar de tijdsbesteding per categorie per uur per week van jongeren vanaf 12 jaar en ouder zijn de volgende cijfers gekomen:

De jongeren besteden de meeste tijd (18,9 uur per week) aan media: lezen, tv, audio en computer (fig. 1.1).

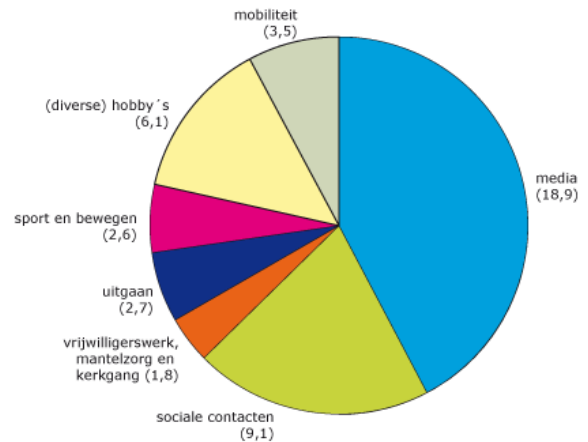
Maar liefst 40% van de vrije tijd wordt besteed aan mediagebruik.

Aan sport en bewegen wordt drie uur besteed.

Een andere opmerkelijke categorie is 'uitgaan'. Er wordt door jongeren gemiddeld drie uur uitgegaan per week. Daarentegen blijkt dat veel tijd gestoken wordt in sociale contacten.

Er hebben een aantal duidelijk zichtbare veranderingen plaatsgevonden in de afgelopen twintig jaar (fig. 1.2).

De categorie 'hobby's' is zichtbaar gedaald, net als de sociale contacten. Er is een lichte stijging in het sporten en bewegen en het mediagebruik. De overige categorieën zijn nagenoeg constant gebleven (Breedveld en van den Broek, 2006).



Figuur 1.1: Vrijetijdsbesteding, bevolking 12 jaar en ouder in uren per week (Breedveld, 2006)

1.3 Motivatiefactoren.

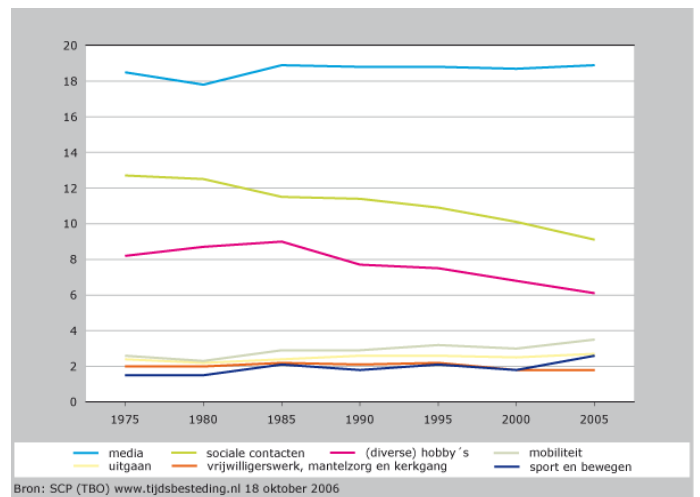
Motivatie een moeilijk te omschrijven begrip. Motivatie is een geheel van factoren waardoor gedrag gestimuleerd en gericht wordt. Motivatie is geen persoonlijke eigenschap. Motivatie is de bereidheid om zich ergens voor in te spannen. Volgens Wijsman wordt de definitie van motivatie omschreven als: *'Motivatie is het totaal van beweegredenen of motieven dat op een bepaald ogenblik werkzaam is binnen een individu'* (Wijsman, 2005).

Er zijn twee vormen van motivatie, namelijk intrinsieke en extrinsieke motivatie. Leerlingen worden van binnenuit geprikkeld door intrinsieke motivatie. Zij werken hierbij vanuit zichzelf. Zij worden geprikkeld door persoonlijke behoeftes, interesses, voorkeuren, wensen, waarden en houdingen. Bij extrinsieke motivatie komen de leerlingen in beweging door prikkelingen door iets dat van buiten hun zelf wordt aangezet. Een voorbeeld hiervan kan een beloning of status zijn (Gents, 2008).

De extrinsieke motivatie zal de intrinsieke vaak domineren (Cervenka, 2008b). Een voorbeeld hiervan is dat er een damesvolleybalteam zich had aangemeld voor het volleybaltoernooi op het Koning Willem II College. In feite kwamen deze dames niet alleen om te volleyballen, maar vooral voor de frietjes die het jaar ervoor na het volleybaltoernooi besteld waren. Hun motivatie zakte dan ook een stuk weg toen bleek dat er dit jaar geen frietjes besteld zouden gaan worden (Smits, 2010).

Hiernaast staan een aantal veranderingen beschreven die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden (fig. 1.2.). Hierbij heeft het mediagebruik door de jeugd de overhand gekregen. Dit betekent ook dat er een verandering heeft plaatsgevonden in de motivatie van de leerlingen om bepaalde dingen wel of niet te doen in hun vrije tijd. Er zijn verschillende motivatiefactoren die een rol kunnen spelen bij de keuzes die jongeren maken. Volgens Theo Bergen en Ewoud Roede, onderzoekers van en auteurs voor 'Stichting voor Onderzoek in het Onderwijs', zijn er verschillende motivatiefactoren:

- Motivatie met persoonlijke voordelen als doel
- Motivatie op basis van sociale identificatie
- Motivatie als streven naar succes of om mislukkingen te vermijden
- Motivatie onder dwang of druk
- Motivatie op grond van plichtsgevoel
- Motivatie op basis van praktische levensdoelen
- Motivatie vanwege eisen van de samenleving (Bergen & Roede, 1983)



Figuur 1.2: Verdeling van het tijdsbudget over verplichtingen, verzorging en vrije tijd van de bevolking 12 jaar en ouder in uren per week van 1975-2005 (Breedveld, 2006)

De opgesomde motivatiefactoren spelen een rol bij de leerlingen. De motivatie op basis van sociale identificatie speelt een sterke rol, zeker bij leerlingen in de eerste twee leerjaren. Zij moeten nog een plaats bemachtigen binnen een groep. Sociale identificatie wil zeggen dat je je aangetrokken voelt tot een groep en daar graag bij wil horen (Cervenka, 2008a). In de context van het naschoolse aanbod wil dit zeggen dat wanneer een aantal leiders binnen een groep deel gaat nemen aan deze activiteiten, de rest van de leerlingen waarschijnlijk sneller zal volgen.

Daarnaast zijn trends en ontwikkeling een belangrijke factor binnen het naschoolse aanbod. De motivatiefactoren 'motivatie als streven naar succes' en 'motivatie vanwege eisen van de samenleving' kunnen hier een rol spelen, omdat leerlingen bij de groep willen horen en populair of belangrijk willen zijn binnen een groep.

Daarentegen is 'motivatie om mislukking te vermijden' een belangrijke factor om juist niet deel te nemen aan de naschoolse activiteiten.

Volgens Kolman zijn er zes factoren die motivatie onderscheiden. De belangrijkste zes punten om sporten aan te bieden en hoe er een aanbod kan zijn waarbij leerlingen gemotiveerd worden en gemotiveerd blijven (Kolman, 2003):

1. Individuele aanspreekbaarheid: Dit houdt in dat wanneer leerlingen worden aangesproken op hun prestaties en gedrag, dat dit dan stimulerend werkt.
2. Succes: Leerlingen positieve feedback geven op de behaalde resultaten. Daarnaast is er het niveau van de aangeboden stof, zodat leerlingen succesbeleving hebben.
3. Betekenis geven: Leerlingen die weten waarom ze iets doen zijn meer gemotiveerd om het te doen, dan leerlingen die niet weten waarom ze iets doen.
4. Kennis van resultaten: Leerlingen moeten weten wat ze wel en niet kunnen en wat ze nog moeten doen om het gestelde leerdoel te behalen.
5. Positieve benadering: Het is belangrijk dat alle leerlingen gewezen worden, op hun goede (positieve) kanten. Ze moeten daarom met een positief verwachtingspatroon benaderd worden.
6. Interesse voor de leerling en veiligheid: Belangrijk is dat leerlingen zich veilig voelen en gerespecteerd worden door docenten en mede leerlingen. Als er een veilige sfeer gecreëerd wordt, dan durven leerlingen zich zelf te zijn en dan durven ze ook individuele fouten te maken (Kolman, 2003).

Kortom, leerlingen moeten kunnen sporten in een veilige sfeer. De drempel voor de leerling die wil deelnemen moet laag zijn, zowel op sociaal gebied als op succesbeleving. Door middel van een positieve benadering (ook individuele benadering) kan deze sfeer sneller bereikt worden. Tot slot moeten de leerlingen weten wat hen te wachten staat en wat ze moeten doen. Duidelijke communicatie is dus een pre.

Maar wat is er in trek? En zijn er verschillen tussen georganiseerde sport en niet-georganiseerde sport?

In de leeftijdscategorie 6 t/m 80 jaar, doet 71% van de mannen aan sport. Tegen 66% van de vrouwen.

Hardlopen, biljarten en voetballen zijn de meeste populaire sporten bij de mannen. Bij de vrouwen zijn dat hockey, korfbal en dansen.

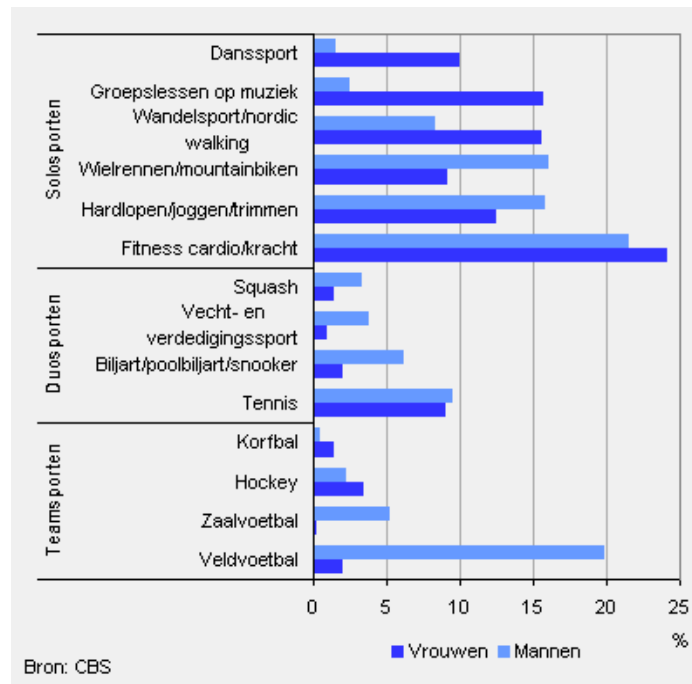
Ongeveer 60% van beide seksen beoefent een solosport. De duo- en teamsporten worden vooral door mannen beoefent. Van de mannen beoefent 23 procent een duosport, tegen 14 procent van de vrouwen.

Teamsporten worden niet veel beoefend door de vrouwen in verhouding met de mannen. Bijna 25% van de mannen beoefent een teamsport. Bij de vrouwen is dit 10%.

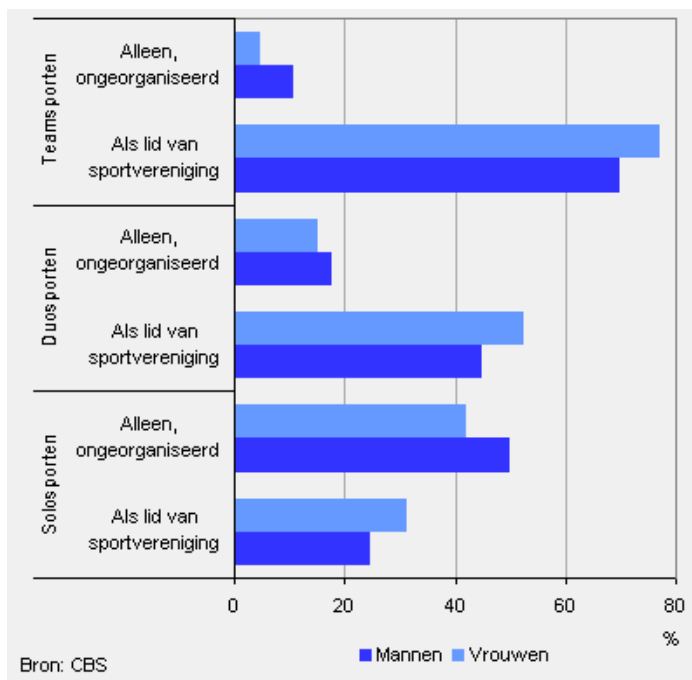
In figuur 1.3 is de sportdeelname per sporttak en geslacht weergegeven.

Er zijn twee verschillende vormen van sportbeoefening, namelijk sportbeoefening in georganiseerde sport en ongeorganiseerde sport. De eerst genoemde wil zeggen dat er een lidmaatschap is bij een sportvereniging. Vanuit daar wordt de sport beoefend door de man of vrouw. De ongeorganiseerde sport betreft sport buiten formeel verband.

Het lidmaatschap bij een vereniging, de georganiseerde sport, is meer in trek bij de vrouwen dan bij de mannen. Dit is bij zowel teamsporten als duo- en solosporten. Mannen daarentegen sporten veel meer ongeorganiseerd.



Figuur 1.3: Sportdeelname naar sporttak en geslacht (CBS 2007)



Figuur 1.3: Sportdeelname naar sportverband en geslacht (CBS 2007)

1.4 Trends en ontwikkelingen binnen sport.

'Trends en ontwikkelingen' kun je op meerdere manieren opvatten, namelijk trends en ontwikkeling op het gebied van vrijetijdsontwikkeling, maar ook in de sportontwikkeling.

Binnen de vrijetijdsontwikkeling zijn er verschillende trends te verwachten:

- Minder vrije tijd voor de (toekomstige) beroepsbevolking.
- De vrije tijd zet door, met gemaksdiensten voor de tweeverdieners en voor de nog actieve ouderen als speerpunt.
- De uitgaven en uitrusting nemen verder toe in de vrije tijd.
- De vrijetijdservaringen worden verder doorgezet om de consument in haar behoefte te voldoen en daarbij de concurrent voor te blijven.
- Om jongeren te motiveren voor deelname, zullen culturele instellingen zich moeten inspannen. (Moonen, 2007).

Daarnaast zijn de trends en ontwikkelingen op sportgebied van belang voor het beweegaanbod binnen de lichamelijke opvoeding. Sporten blijven veranderen en er komen nog steeds nieuwe of varianten van sporten bij. De motivatie van jongeren verandert en daarmee de invulling van hun vrijetijdsbesteding.

De wereld staat niet stil en er worden steeds weer nieuwe dingen bedacht en ontwikkeld. Een trend is een populaire, maar tijdelijke, ontwikkeling in een bepaalde richting. Bijvoorbeeld: mode, muziek, techniek, taalgebruik en sport (Encyclo, z.j.). Veel mensen, en dus ook zeker de leerlingen uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs, willen zich sociaal identificeren met een groep. De jongere kinderen moeten hun plaats nog zien te vinden binnen de 'nieuwe' groep/klas en zullen zich gemakkelijker laten conformeren aan een groep (Cervenka, 2008c). De trends spelen vaak ook een rol binnen de groeps cultuur. Een voorbeeld hiervan zijn de sketches van 'new kids on the block'; een groep jongens die in korte sketches 'humoristische' onzin uitkramen, maar wel door heel Nederland bekend zijn om de uitspraken die zij doen. De jongeren praten hen zelfs al na. De leerlingen worden bijna verplicht om de sketches te bekijken, omdat ze anders niet weten wat het gespreksonderwerp van de dag zal zijn en zij dus buiten de boot dreigen te vallen.

Uit eigen ervaring (met het lesgeven) is gebleken dat leerlingen het belangrijk vinden om bij een groep te horen. En om bij een groep te horen, moeten zij zich aanpassen aan de normen en waarden van die groep. Hetzelfde geldt voor de lessen lichamelijke opvoeding. Vaak willen de leerlingen wel, maar enkele 'leiders' in een groep niet, waardoor de groep volgt. Het zogenaamde 'stoerdoenerij'.

Wanneer we kijken naar trends in de richting van sport, zien we al gauw vele nieuwe sporten ontstaan. Bij de Olympische winterspelen van Vancouver 2010 werden al een aantal nieuwe sporten (skicross, boardcross, langlaufen 'nieuwe stijl') beoefend. Er zijn vele trends en ontwikkelingen gaande. Om een klein beetje inzicht te krijgen in deze trends kunnen we kijken naar de leveranciers van materialen voor het vak lichamelijke opvoeding. Grote leveranciers, zoals Janssen&Fritsen en Schelde International, bereiden zich voor op trends, waardoor zij altijd bij de tijd zijn met het ontwikkelen van hun materialen (Janssen&Fritsen, 2010) (Schelde International, 2010). Op dit moment is sporten voor de gezondheid een hot issue. Daarom concentreren de bedrijven zich o.a. nu ook daar op (Goetheer, 2007).

Moeten de docenten L.O. zich meer concentreren op de trends bij het organiseren van een buitenschoolse activiteit? Want kennelijk klopt het gezegde; als er één schaap over de dam is, volgen er meer.

Er zijn een aantal sporten die voor de komende jaren als trends worden omschreven. Deze sporten worden vooral in het buitenland al volop beoefend en zijn daar erg populair. Een voorbeeld hiervan is de sport 'Zumba'. Deze sport is in Nederland inmiddels ook erg populair en wordt door heel veel mensen beoefend.

Andere sporten die eraan zitten te komen zijn:

Koga:

Een combinatie van kickboksen en yoga, waarbij technieken van beide sporten voorkomen. Op snelle muziek worden deze technieken aan elkaar verbonden (Mediorweb, 2010).

Lacrosse:

Lacrosse is een sport die in Canada en Amerika erg populair is. Het is een combinatie van hockey, american football en een vorm van tennis. De bedoeling is om de bal met een netje (dat verbonden zit aan een stok, de

zogenaamde 'cross') te vangen en de bal daar ook weer mee verder te spelen. Totdat de bal in het doel ligt (Mediorweb, 2010).

Flagfootball:

Een milde vorm van rugby/american football, waarbij het rugbyspel gespeeld wordt maar geen gebruik gemaakt wordt van de tackel. In plaats van een tackel kun je een speler tot stoppen brengen door zijn 'flag' (veelal een lintje) uit zijn broek te trekken (Mediorweb, 2010).

Striding:

Een soort spinning, wat al bekend is in de fitnesscentra, maar dan op een lopende band. Doordat de lopende band geen gebruik maakt van elektriciteit is het een milieuvriendelijke vorm van fitness. Tevens kan de lopende band zich aanpassen aan je lichaamshouding, waardoor deze verbeterd kan worden. Het grootste doel van het striding is het verbranden van calorieën (Mediorweb, 2010).

Zumba:

Zumba is net als striding en koga een fitnessvorm. Bij deze vorm wordt er gebruik gemaakt van veel verschillende delen van het lichaam. Op de aerobicsmuziek (muziek met een hoog tempo) worden er latijnse dansstijlen toegepast, waardoor het niet alleen leuk is om te doen, maar ook goed voor het lichaam (Zumba fitness, 2010).

Beachhockey:

Beachhockey is net als beachvoetbal en beachvolleybal van de verharde ondergrond gebracht naar het strand. Het grote verschil tussen beachhockey en het normale veldhockey is dat de bal de grootste deel van de tijd in de lucht is. Hierdoor wordt de sport spectaculairder. Gemiddeld wordt er 30 keer per wedstrijd op het doel geschoten, waardoor de keeper veel in actie moeten komen (Beach Hockey Nederland, 2010)

Freerunning, Freestyle parcours en Le parkour:

Freerunning is variant van "Le parkour". Bij "Le parkour" is het de bedoeling om zo snel mogelijk van punt a naar punt b te gaan. Bij Freerunning is het de bedoeling om zo sierlijk en snel mogelijk van punt a naar punt b te gaan. Het esthetische aspect komt hier sterk naar voren. Bij Freestyle parcours is snelheid geen belangrijk punt, maar het esthetische punt wel. Hier draait het vooral om de sierlijkheid van de sprongen. Door middel van rotatiesprongen en diepte sprongen verplaatsen de deelnemers zich.

Bovenstaande 'trendsporten' zijn allemaal nieuwe varianten op bestaande sporten. Dit zijn de trends voor de komende jaren. Hoogst waarschijnlijk zijn er nog veel meer varianten, maar bovenstaande zijn varianten die mogelijk aan te bieden zijn voor de jongeren op middelbare scholen. Zo wordt het flagfootball al vaak gebruikt door docenten om het rugby veiliger te maken, doordat er geen tackels gemaakt mogen worden.

Vormen als koga, zumba en striding kunnen ook gemakkelijk aangeboden worden op scholen. In het kader van school & sport zouden er eventueel externe docenten (bijvoorbeeld fitnessinstructeurs) de les kunnen komen geven om het op deze manier ook te promoten. Daarnaast kunnen de docenten er zelf invulling aangeven door deze fitnesslessen te combineren met het domein Bewegen op muziek. Voor de hogere klassen kan er gekozen worden om de leerlingen naar het fitnesscentrum te sturen in het vrije keuze deel.

Het Freerunning en Freestyle parcours zijn onderdelen die in de les L.O. goed naar voren kunnen komen. Aan het onderdeel turnen kan zo een leukere invalshoek worden gegeven. De leerlingen zullen worden uitgedaagd door hetgeen dat zij al kennen van televisie of internet. Freerunning is een populaire sport, maar niet voor iedereen weggelegd. Om de leerlingen daar toch kennis mee te laten maken is de les L.O. een goede optie (Freerunning, 2009)

Genoeg mogelijkheden dus voor de secties Lichamelijke Opvoeding om in te springen op nieuwe sporten.

2. Het Koning Willem II College – L.O. sectie

In dit hoofdstuk wordt vooral informatie verzameld over de gang van zaken binnen de vaksectie lichamelijk opvoeding van het Koning Willem II College. Door middel van afgenomen interviews is aan verschillende docenten een aantal vragen voorgelegd over de naschoolse activiteiten die zij aanbieden op hun school. Daarnaast is hetzelfde interview afgenomen bij een docent op een andere school in een andere plaats om zo een eventueel verschil in aanpak te kunnen zien.

2.1 Waarom naschoolse activiteiten?

De naschoolse activiteiten worden voor alle leerlingen georganiseerd. Sommigen activiteiten zijn voor alle leerlingen, maar de meeste worden voor de onderbouw of de bovenbouw aangeboden om zo het niveau verschil (voor binnen de sport) te verkleinen. Naschoolse activiteiten worden aangeboden omdat volgens de school 'er meer is dan leren op school'. Door middel van deze activiteiten hopen ze dit aan de leerlingen, maar ook de ouders van de leerlingen, duidelijk te maken.

Vanuit de gedachten van de leerlingen worden er activiteiten georganiseerd, omdat de sectie L.O. denkt dat leerlingen gemotiveerd zijn om extra te sporten. Daarbij zijn extra beweging, gezelligheid, het willen winnen, de beste van de school te willen zijn en in de gang te hangen met je teamfoto de belangrijkste motivatiefactoren volgens de docenten (Leermakers en Toemen, 2010).

Daarnaast speelt de sociale en culturele factor nog een rol, want de docenten willen de leerlingen nader tot elkaar brengen. Sport is daar een uitstekend middel voor (Riemslog, 2010).

2.2 Het aanbod van naschoolse activiteiten.

Op het Koning Willem II College worden verschillende activiteiten aangeboden, ook buiten de les L.O. Voorbeelden hiervan zijn: lezingen door bekende personen, feest- en muziekavonden, terugkomavonden voor oud-leerlingen, schoolkampen, universumdagen, uitwisselingen en debatavonden.

De sectie lichamelijk opvoeding biedt zelf ook een tiental naschoolse activiteiten aan per jaar. Hierdoor proberen zij een verschillend aanbod beschikbaar te hebben met sporten die zij ook in de les behandelen en dus bekend zijn bij de leerlingen. In de vorm van toernooien, kampen en trainingen worden sportspelen aan het licht gebracht. Hierbij kun je denken aan voetbal-, volleybal-, hockey-, bouncebal- en darttoernooien. Deze spelen worden dan als sportspel aangeboden en dus niet als klein sportspel (Toemen, 2010). Voor leerjaar drie wordt er ook een skikamp georganiseerd. Daarnaast worden (selectie)trainingen gehouden voor bijvoorbeeld het Shell Hockeytoernooi (Riemslog, 2010).

Ook wordt de mogelijkheid gecreëerd om de leerlingen voor te bereiden op hun vervolgstudie. Denk aan leerlingen die naar het CIOs, Sport&Bewegen of een sporthogeschool willen gaan. Voor hen worden er activiteiten georganiseerd om zich voor te bereiden op de toelatingstest die daar plaats zal vinden (Kockmann, 2010).

Onderstaand schema is afkomstig van de sectie L.O. Zij hanteren dit schema voor het schooljaar 2009 – 2010.

Toernooien en extra activiteiten 2009-2010

Programma	Datum	Voor wie?
Veldvoetbaltoernooi	Maandag 19 oktober	Klas 1
IJshockeytoernooi	Herfstvakantie	Klas 4/5/6 Team van 9 spelers
Voorbereiding Vakopleiding Sp en Bew en Fontys Sport Hogeschool	Start na de herfstvakantie	Examenkandidaten
Survivalruntraining	Start na herfstvakantie	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Unihockeytoernooi Bounceballtoernooi	Maandag 30 november	Alle klassen en personeel
Zaalvoetbaltoernooi	Zondag 29 nov. of 13 dec.	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Darttoernooi	Maandag 1 februari	Alle klassen en personeel
Volleybaltoernooi "De Gouden Volleybal"	Woensdag 3 februari	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Beachvolleybaltoernooi	Maandag 10 mei	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Voetbaltoernooi 11:11	Donderdag 29 april na sportdag	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Survivalrun Steenberg	Zondag 25 april	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Veldhockeytoernooi selectieteams	16 april voorrondes 4 juni finale	Selectieteams

Tab. 2.1. Vaksectie L.O. Koning Willem II College Tilburg, (Leermakers., 2009)

Door de jaren heen zijn sommige toernooien dusdanig slecht bezocht door leerlingen, dat de sectie heeft doen besluiten het toernooi niet meer aan te bieden. Hetzelfde geldt op dit moment voor een aantal toernooien (Leermakers, 2010). Daarentegen zijn er een aantal toernooien die eruit springen ten opzichte van andere toernooien door het aantal aanmeldingen. Zo blijkt het schoolhockeytoernooi en het buitenvoetbaltoernooi voor klas 1 in de smaak te vallen (Riemsdag, 2010).

Er zijn binnen de sectie ook ideeën voor nieuwe toernooien. Zo bruist er een idee om een 'Wii'-toernooi te organiseren (Smits, 2010). De Nintendo 'Wii' is een spelcomputer waarbij de speler niet stil zit, maar daadwerkelijk moet bewegen om het spel te spelen. Het is eigenlijk een combinatie van een spelcomputer en het bewegen van de mens. Voor de 'Wii' worden veel sportspelen aangeboden, zoals: tennis, bowlen, golfen, honkballen en darten. Zoals in hoofdstuk 1.2 al beschreven is, besteden jongeren veel tijd aan media. Daaronder valt ook het computergebruik. Tegenwoordig zijn er veel verschillende merken spelcomputers naar de herkenbare pc, zoals de Xbox, Playstation en Nintendo. Binnen deze merken zijn er veel verschillende type spelcomputers, waaronder de nieuwe 'Nintendo DS' en de 'Nintendo Wii' bij het Nintendo merk (Nintendo of Europe GmbH, 2010).

2.3 De organisatie van de naschoolse activiteiten.

De sectie L.O. van het Willem II College organiseert alle activiteiten samen. Hierbij worden de activiteiten gepland door de sectievoorzitter aan het begin van het jaar. Tijdens de eerste sectievergadering worden de taken onder de sectieleden verdeeld, zodat duidelijk is wie wat gaat doen (Kockmann, 2010).

Iedereen heeft zijn of haar expertise op een bepaald gebied en zal daardoor wat meer het voortouw nemen in een bepaalde activiteit. Bij een aantal activiteiten hoeft niet iedereen wat te organiseren, maar zij worden wel verwacht om te helpen bij de uitvoering ervan.

2.4 De promotie van de naschoolse activiteiten.

Er zijn verschillende manieren van promotie. Zo kun je gebruik maken van posters die je ophangt binnen de school of flyers die je uitdeelt bij de ingang. Tegenwoordig is het ook voor de hand liggend om het digitale netwerk hiervoor te gebruiken. Promotie via e-mail of via blackboard¹ is de normaalste zaak van de wereld. Op het Koning Willem II College wordt vooral gebruik gemaakt van mondelinge reclame door de docenten in de les L.O. Daarnaast worden er posters opgehangen in de vitrines en bij de gymzalen en worden de leerlingen op de hoogte gebracht door ELO² (Kockmann, 2010)

De promotie posters worden gemaakt door de sectie zelf; daarnaast vertrouwen zij op de promotie via de collegae tijdens de lessen. Er wordt door de docenten L.O. aangegeven dat het hier wel vaak aan schort (Leermakers, 2010).

2.5 Een andere aanpak.

‘Een andere aanpak’ insinueert dat er andere manieren gebruikt worden. Om hier zeker van te zijn en helder te krijgen is hetzelfde interview op een andere school bij een andere vaksectie afgenomen. Op deze manier kunnen we de verschillen in aanpak beter vergelijken.

Op het Olympus College te Arnhem worden ook naschoolse activiteiten aangeboden. Zij bieden activiteiten zoals musicals, feesten, dansvoorstellingen en jamsessies aan. Binnen de sectie L.O. worden er ook naschoolse activiteiten georganiseerd, namelijk: fitness (kracht en conditie training, bodypump), zaalvoetbal toernooitjes, basketbal trainingen en volleybal wedstrijden. De school maakt hierbij geen gebruik van externe verenigingen. De docenten organiseren dus alles zelf (Cobussen, 2010).

Een opvallende factor is de ligging van de school. Het Olympus College is gelegen in Malburgen West, Arnhem.

Uit cijfers van de buurtmonitor Arnhem (gemeente Arnhem) blijkt dat er vooral mensen tussen de 20 en 45 jaar wonen. Veelal hebben deze inwonende kinderen of zijn zij alleenstaand. Tevens blijkt ook dat er veruit minder Nederlanders wonen dan gemiddeld in de gemeente Arnhem (fig. 2.1.) (Gemeente Arnhem, 2010).

In het interview gaven de docenten van de vaksectie L.O. al aan dat er een duidelijke verandering merkbaar was. In de afgelopen jaren hebben steeds meer buitenlandse kinderen zich aangemeld en is het aantal vmbo-aanmeldingen sterk gestegen. Er zijn veel minder vwo-aanmeldingen (Cobussen, 2010).

	Wijk Malburgen-West	Gemeente Arnhem
Turken	10,2	5,5
Marokkanen	10,2	2,1
Surinamers	2,4	2,1
Antillianen	3,6	1,5
overig niet-westers	10,5	6,5
overig-westers	10,9	11,5
Nederlanders	52,3	70,8

Fig. 2.2. Bevolking naar etnische groepen (%) 2009 (Gemeente Arnhem., 2010)

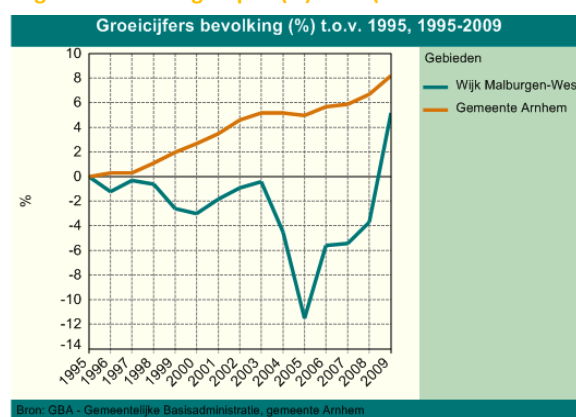


Fig. 2.3. Groeicijfers bevolking (%) t.o.v. 1995-2009 (Gemeente Arnhem., 2010)

¹ Blackboard: Een digitaal schoolcommunity waar berichten/informatie op worden geplaatst en getoond | worden op televisieschermen in de school.

² ELO: ‘Elektronische Leeromgeving’ waarmee o.a. leerlingen e-mails ontvangen.

Uit de groeicijfers van de wijk Malburgen-West (fig. 2.2.) blijkt ook dat de afgelopen jaren een enorme groei van het aantal inwoners heeft plaatsgevonden. Van 2005 tot en met 2009 steeg het aantal met 16 procent, terwijl in de gemeente Arnhem een stijging van gemiddeld 3 procent kende (Gemeente Arnhem, 2010).

De genoemde stijging valt op binnen de L.O. sectie, omdat de docenten voorheen sommige activiteiten konden toevertrouwen aan de leerlingen uit de bovenbouw (vwo). Nu komt er meer druk op de docenten liggen, omdat de vmbo-leerlingen uitvoerend gericht zijn en niet zozeer organiserend of creatief (Cobussen, 2010).

Toch organiseert het Olympus College allerlei naschoolse activiteiten. Dit zijn toernooivormen, maar ook een wekelijks aanbod van sportactiviteiten. Zij doen dit omdat zij vinden dat de leerlingen het gevoel moeten krijgen dat het hun school is en dat er wat te halen valt buiten het volgen van lessen. Daarnaast speelt het informele contact tussen leerlingen en docenten een belangrijke rol in reden. De docenten, maar ook de leerlingen, zien de naschoolse activiteiten anders dan een 'echte' les en daarom als een goede gelegenheid om de contacten te verbeteren of te onderhouden (Cobussen, 2010).

Zoals eerder al aangegeven biedt de vaksectie L.O. een aantal activiteiten aan, zoals fitness (kracht en conditie training, bodypump), zaalvoetbal toernooitjes, basketbal trainingen en volleybal wedstrijden. Het valt meteen op dat er véél minder verschillende activiteiten worden aangeboden op het Olympus College dan op het Koning Willem II College (Cobussen, 2010). Daarnaast is een opvallend verschil dat het Koning Willem II College geen gebruik maakt van een wekelijks aanbod en alleen toernooi vormen aanbiedt.

Toch trekt het Olympus College vele malen meer leerlingen naar hun naschoolse activiteiten dan dat het KWII College. Het Olympus College trekt naar de fitness activiteit 50 leerlingen in de week. Er zit zelfs een maximum van 25 leerlingen per keer op. Deze activiteit komt wekelijks terug en is erg in trek bij de leerlingen. Bij het voetbaltoernooi ligt het aantal aanmeldingen jaarlijks rond de 100. Voor de overige activiteiten varieert het aantal aanmeldingen tussen de 15 en 30 leerlingen per activiteit. Er is wel een verandering in het aantal aanmeldingen merkbaar, vooral de teamsporten zijn minder in trek. Fitness daarentegen is erg populair (Cobussen, 2010).

De redenen voor leerlingen om deel te nemen aan de activiteiten ligt volgens de sectie van het Olympus College aan het willen deelnemen aan competitie, de sociale interactie, de gezondheid en het laten zien dat ze ergens goed in zijn. De reden om niet mee te doen is volgens hen heel simpel: geen interesse en geen zin. *“Met huis, tuin en keuken psychologie, sociologie kom je een heel eind door te zeggen dat voor een steeds groter aantal van de huidige leerlingen de school niet meer centraal staat in het dagelijkse leven”* (Cobussen, 2010).

De organisatie van de naschoolse activiteiten van het Olympus College komt ongeveer op dezelfde manier tot stand als die op het Koning Willem II College. Op het Olympus College hebben de vaksectie leden uren toebedeeld gekregen voor de naschoolse activiteiten. Deze moeten zij inzetten voor de organisatie en de uitvoering van de activiteiten. Idem dito aan het Koning Willem II College dus (Cobussen, 2010).

Daarnaast probeert het Olympus College de activiteiten te organiseren op de vergadermiddag (dinsdag) tussen 14.00 en 16.00 uur. De sectie lijkt dit het beste moment om de activiteit plaats te laten vinden, omdat de leerlingen op deze tijd over het algemeen geen andere activiteiten of verplichtingen hebben (Cobussen, 2010).

De promotie van de naschoolse activiteiten komt ook op ongeveer dezelfde wijze tot stand. Op de schoolsite en het intranet worden regelmatig mededelingen gedaan door de docenten. In de zalen hangt het schoolsport rooster en het jaaroverzicht. Een groot voordeel is dat fitness erg populair is en wekelijks terugkeert. Hierdoor leeft de naschoolse activiteit al meer, want er wordt meer over gepraat in de wandelgangen. Hierdoor is het gemakkelijker om de andere activiteiten te promoten. Tevens weten de leerlingen ook goed waar ze aan toe zijn door het beperkte aanbod (Cobussen, 2010).

Er is ook nog navraag gedaan op het Merlet College in Cuijk. Dit is een scholengemeenschap met twee vestigingen in Cuijk, één in Mill en één in Grave. Zij organiseren geen naschoolse activiteiten. Wel organiseren

zij een sportdag en doen zij mee aan het schoolvoetbaltoernooi. Er worden geen naschoolse activiteiten gegeven. Daarnaast geven zij aan er zelf ook geen behoefte aan te hebben om hier actie te ondernemen (Merlet College (2010)).

3. Hoe is de participatie aan de naschoolse activiteiten?

De reden dat dit onderzoek gedaan wordt, is de dalende deelname aan de buitenschoolse activiteiten. Om een beginsituatie te hebben heeft er een nulmeting plaatsgevonden. Doormiddel van deze nulmeting kunnen we na het 'actiemoment' zien of er progressie is geboekt.

3.1 De doelgroep.

Het Koning Willem II College organiseert buitenschoolse activiteiten voor alle leerlingen van de school. Om toch enige onderscheid te maken, organiseren zij activiteiten voor de onderbouw en de bovenbouw gescheiden. De keuze om de onderbouw te kiezen is gemaakt, omdat de leerlingen in de onderbouw de toekomst zijn voor het Willem II College. Wanneer zij gemotiveerd raken voor de activiteiten, zullen de volgende generatie leerlingen zich sneller aansluiten bij de onderbouw leerlingen van nu.

De doelgroep is dus de onderbouw van het Willem II College. Het betreft de eerste, tweede en derde klassen van het vmbo, havo, vwo en gymnasium.

3.2 Participatie in het verleden.

De participatie in het verleden is de aanleiding geweest om dit onderzoek te starten. In de voorgaande jaren is er altijd een grotere opkomst geweest bij de naschoolse activiteiten. De afgelopen jaren werd dit zichtbaar minder.

Alle docenten van de sectie L.O. van het Koning Willem II College geven aan dat er een duidelijke daling is in het aantal aanmeldingen over de laatste jaren voor de naschoolse activiteiten. In procenten zal dit ongeveer 75% daling zijn (Toemen, 2010).

Volgens hen ligt dit voornamelijk aan de invulling van de vrije tijd door leerlingen. Leerlingen zijn liever niet op school in hun vrije tijd. Daarnaast worden bijbaantjes en eigen sport beoefenen genoemd als dwarsliggers (Toemen, 2010)

Wanneer gekeken wordt naar de aanmeldingen bij verschillende sporten die aangeboden worden, is er geen duidelijk verschil in aanmeldingen tussen de verschillende activiteiten. Er wordt over het algemeen minder ingeschreven door leerlingen. De aanmeldingen verschillen wel per activiteit, maar deze zijn niet duidelijk aanwijsbaar. Er zijn een tweetal aanwijsbare toernooien die nog wel intrek zijn in verhouding met de anderen. Dit kan geconcludeerd worden op basis van de aanmeldingen (Riemsag, 2010).

3.3 Participatie nu.

Het is een soort trechterwerking geweest de afgelopen jaren. Met in het begin, tien jaar geleden ongeveer, heel veel aanmeldingen en nu, waar er nog maar weinig leerlingen zich inschrijven. De participatie aan de activiteiten nu, wordt als beginsituatie genomen. De beginsituatie is genomen op basis van de verkregen informatie door de docenten van het Willem II College.

Een nulmeting is de meting die aan het begin van een onderzoek plaatsvindt. Met deze gegevens kun je, aan het eind van het onderzoek, bekijken wat het resultaat is geworden. In het geval van dit onderzoek kunnen we aan het eind bekijken of er, na de uitvoering van het actieplan, meer leerlingen zich aanmelden en meedoen aan de buitenschoolse activiteiten. Omdat er door omstandigheden gekozen is voor een andere aanpak, zal er geen interventie plaatsvinden. In plaats hiervan zal er een plan van aanpak geschreven worden op basis van de gevonden gegevens.

De nulmeting heeft plaatsgevonden bij de naschoolse activiteit volleybal. Voorheen meldden zich ongeveer twaalf teams (van minimaal zes spelers) aan. Vaak werden deze teams gevormd door leerlingen zelf, maar ook door een mengeling van docenten en leerlingen. Afsluitend werd er een winnaar bekend gemaakt die op een 'gouden volleybal' de namen van de teamspelers mochten schrijven (Smits, 2010).

Bij de nulmeting, dit jaar, hebben zich nog maar drie teams aangemeld. De drie teams bestonden uit twee leerlingen teams, een jongens (6 spelers) en een mixteam (7 spelers), en een docententeam (5 spelers). De laatst genoemde bestond uit de docenten van de L.O. sectie (de organisatie dus). Er hebben dus in totaal achttien deelnemers gespeeld, een flinke mindering in verhouding met de keer ervoor dus.

Deelnemers nulmeting – Volleybalactiviteit:

Team	Deelnemers
'Team zonder naam'	7
'V5'	6
'Docenten team'	5
Totaal	18

Plan van aanpak

Het doel van mijn praktijkonderzoek is: het tegengaan van het dalende aantal aanmeldingen bij de naschoolse activiteiten die georganiseerd worden door de vaksectie L.O. Daarbij zou ik graag een toename zien in deelname.

Concreet is mijn onderzoeksvraag daarom:

Ik onderzoek de buitenschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen van de buitenschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het buitenschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het buitenschoolse sportaanbod.

4. Het stappenplan.

Het stappenplan is een planning die beschrijft hoe het product tot stand moet komen. Deze planning is gemaakt aan het begin van dit product. Na dit stappenplan zal het gerealiseerde stappenplan worden beschreven.

4.1. Het stappenplan.

Stap 1: het afnemen van de interviews.

Om product B af te ronden moeten de interviews afgenomen worden en via een verslag in het literatuuronderzoek gezet worden. I.v.m. toetsenweken zijn deze interviews nog niet afgenomen. Dit zal in week 11 gebeurd zijn.

Stap 2: het ontwikkelen van een enquête.

In de komende weken zal ik de workshops volgen om te leren hoe je het best invulling kunt geven aan een enquête. De enquête is mijn onderzoeksmiddel, dus van essentieel belang binnen mijn onderzoek. Deze enquête zal in week 12 af zijn.

Stap 3: het afnemen van de enquête.

Zodra de enquête klaar is, kan deze afgenomen worden. Na schatting zal dit 2 weken duren, omdat de enquête ingevuld wordt tijdens de lessen L.O. De enquête is dus afgenomen in week 15.

Stap 4: de gegevens verzamelen die uit de enquête komen.

In week 17 wil ik alle gegevens verzameld en geordend hebben, zodat ik verder kan met de volgende stap.

Stap 5: gegevens uit de interviews en de enquêtes vergelijken en conclusies trekken.

De verzamelde gegevens worden vergeleken en er worden conclusies uitgetrokken. Daarna moet er een opzet gemaakt worden van de nieuwe manier van het organiseren van de buitenschoolse activiteiten. Dit moet gedaan zijn in week 18.

Stap 6: Toepassen van de getrokken conclusies en een nieuwe meting toepassen.

De nieuwe opzet wordt uitgevoerd en er wordt meteen een nieuwe meting gedaan om te kijken of de nieuwe aanpak een positieve uitwerking heeft. Rondom de 22^e week wil ik deze nieuwe opzet uitproberen.

Stap 7: Schrijven van een eindverslag.

Tot slot schrijf ik een eindverslag waarin ik alle bovenstaande stapjes, informatie en conclusies verwerk. Tevens komt hier het nieuwe aanbod (mijn aanbeveling) te staan. Dit verslag is af in week 25.

4.2. Het gerealiseerde stappenplan.

Het stappenplan dat uiteindelijk gerealiseerd is, ziet er als volgt uit:

Stap 1: het afnemen van de interviews.

Om product B af te ronden moeten de interviews worden afgenomen en via een verslag in het literatuuronderzoek gezet worden. I.v.m. toetsenweken zijn deze interviews nog niet afgenomen. Dit is in week 13 gebeurd.

Stap 2: het ontwikkelen van een enquête.

Het ontwikkelen van de enquête heeft langer op zich laten wachten. De daadwerkelijke goedgekeurde enquête was klaar in week 17 in plaats van week 12.

Stap 3: het afnemen van de enquête.

Zodra de enquête klaar is, kan deze afgenomen worden. De schatting was 2 weken, dit werden er 3 a 4. De enquêtes heb ik terug gekregen in week 21

Stap 4: de gegevens verzamelen die uit de enquête komen.

In week 17 wilde ik alle gegevens verzameld en geordend hebben, zodat ik verder kon met de volgende stap. Voordat ik hiermee kon beginnen was het week 21. Het uitwerken van de resultaten heeft veel tijd gekost, maar ik heb het binnen enkele dagen weten te realiseren. In week 22 heb ik alle gegevens verzameld en gecodeerd.

Stap 5: gegevens uit de interviews en de enquêtes vergelijken en conclusies trekken.

Nadat alle gegevens waren verzameld heb ik deze verwerkt in tabellen en grafieken. Het schrijven van het hoofdstuk resultaten kostte niet veel moeite, maar was wel veel werk. Het D product, de concept versie, was klaar in week 23.

Stap 6: Feedback concept versie verwerken in het product.

De zesde stap is niet zoals het geplande stappenplan beschrijft. In het originele plan was er sprake van een nameting. Door omstandigheden heeft deze niet plaats kunnen vinden. In plaats hiervan heb ik een actieplan geschreven voor het Koning Willem II College. Hierdoor hoop ik hen alsnog aan het gewenste resultaat te kunnen helpen. Het verwerken van de feedback en het schrijven van product E (het eindproduct) is klaar in week 27.

Opzet van het onderzoek

5. Onderzoeksopzet

In het hoofdstuk 'Opzet van het onderzoek' staat uit welke facetten het onderzoek is opgebouwd en hoe het onderzoek is uitgevoerd.

De basis van dit onderzoek ligt uiteraard bij de onderzoeksvraag: "Ik onderzoek de buitenschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen van de buitenschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het buitenschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het buitenschoolse sportaanbod."

De belangrijkste vragen die voortkomen uit deze onderzoeksvraag zijn: Wat zijn de bepalende factoren voor de dalende deelname aan de naschoolse activiteiten? Wat kan er veranderd worden om de deelname te verhogen?

Wanneer we deze vragen willen linken aan de literatuur (hoofdstuk 2) komen we tot een conclusie en aanbeveling. Wanneer de motivatiefactoren en vrije tijd invulling van de leerlingen duidelijk zijn, kan er gezocht worden naar een passende oplossing voor het probleem, namelijk het tegengaan van de dalende aanmeldingen. Deze wordt beschreven in het actieplan voor het Koning Willem II College.

5.1. De vragenlijst

Om deze vragen te kunnen beantwoorden, wordt het onderzoek uitgevoerd onder de bron van het probleem, namelijk de leerlingen. Zij zijn tenslotte degene die zich weer moeten gaan aanmelden voor de naschoolse activiteiten.

Er is gekozen om een vragenlijst (bijlage I) voor te leggen aan de leerlingen van klas een, twee en drie. Er is gekozen voor de onderbouw leerlingen omdat zij nog te vormen zijn. Wanneer we dezelfde vragenlijst voorleggen aan leerlingen van de bovenbouw, zal dit minder effect opleveren, omdat zij al gewend zijn aan de naschoolse activiteiten die 'er zijn'. Daarentegen zijn de onderbouw leerlingen minder bekend met de naschoolse activiteiten en kunnen we hun nog lekker maken om mee te komen doen.

De vragenlijsten bevatten een heleboel verschillende informatie. Zo wordt de leerling een aantal feiten maar ook een aantal stellingen voorgelegd waar zij antwoord op moeten geven. De vragen gaan voornamelijk over wat zij doen in hun vrije tijd, of ze weleens hebben deelgenomen aan de naschoolse activiteiten, waarom wel of niet, wat ze graag zouden willen doen, hoe ze op de hoogte gebracht zouden willen worden en zelfs of ze mee zouden willen helpen met het organiseren ervan. De leerling wordt ook gevraagd naar zijn of haar achtergrond en woonplaats, want deze kan bepaalde keuzes beïnvloeden.

Deze vragen komen voort uit het operationalisatie schema dat is gemaakt bij het ontwikkelen van de vragenlijst. Deze operationalisatie is te vinden in bijlage 4.

5.2. De ondervraagden

Het Koning Willem II College is een erg grote school met een aantal verschillende richtingen naast het reguliere onderwijs. Zo biedt de school een creatieve kant, de 'muzische afdeling' en een sportieve kant, de 'sportafdeling'. Hierdoor zijn er erg veel, maar ook erg verschillende leerlingen op deze school.

De onderbouw, het eerste tot en met het derde leerjaar, bestaat uit 33 klassen. Om het onderzoek overzichtelijk te houden is er niet voor de methode interview gekozen. Dit zou te veel tijd innemen en de groep is daar te groot voor. Wel is er gekozen om een steekproefsgewijze vragenlijst voor te leggen aan de leerlingen.

Van deze 33 klassen zijn er uit elke afdeling een aantal klassen willekeurig uitgekozen. Onderstaand staan de klassen die de enquête hebben ingevuld:

	1e leerjaar			2e leerjaar				3e leerjaar			
1	B1B	Mu1A	Sp1	Vt2B	H2A	V2A	Mu2A	H3A	V3A	Mu3A	Vt3A
2	B1D	Mu1B	Sp3	Vt2C	H2C	V2G	Mu2B	H3C	V3G	Mu3B	Vt3C
3	B1F										
4	B1H										

Binnen deze klassen is er gekozen om een selectie te maken tussen de leerlingen. Er worden in totaal 10 vragenlijsten per klas voorgelegd. Deze tien vragenlijsten worden verdeeld onder de jongens

en de meisjes. Dat wil zeggen dat er 5 enquêtes worden ingevuld door 5 jongens uit de klas en 5 enquêtes worden ingevuld door 5 meisjes uit de klas. De jongens en meisjes worden random gekozen. De docent mag zelf kiezen welke leerlingen de vragenlijst invullen. Echter is wel meegegeven om verschillende leerlingen een vragenlijst in te laten vullen. Hierbij wordt dan gekeken naar afkomst en interesse in sport. Verder laat een simpel rekensommetje dan weten dat er in totaal 240 vragenlijsten worden ingevuld.

Legenda:

B: Brugklas

Vt: Vmbo Theoretische leerweg

Mu: Muzisch

H: Havo

Sp: Sportklas

V: Vwo

Het cijfer geeft het leerjaar weer en de achterste letter geeft de klas

5.3 De voorbereiding en uitvoering

Tegelijkertijd met het selecteren van de klassen is er gekeken naar de verdeling binnen de docenten. Om een evenredige verdeling te maken, zodat de docenten allen ongeveer evenveel vragenlijsten moesten afnemen, is er rekening gehouden met de keuzes van klassen. De klassen waren al goed verdeeld onder de docenten. Omdat de klassen allen op andere tijden en dagen les hebben, is er gekozen voor de vrije invulling van de vragenlijsten. De docenten mochten zelf kiezen wanneer zij het liefst de vragenlijst afnamen binnen de klas, echter wel met een deadline. Dit betekent praktisch dat zij twee weken de tijd hadden om de klas de vragenlijst voor te leggen.

De 240 vragenlijsten zijn afgedrukt en van een nietje voorzien door de conciërge op school. De stapel met vragenlijsten heeft voor iedereen toegankelijk gelegen, zodat iedere docent zelf hier invulling aan kon geven en een door hemzelf te kiezen tijdstip. De pennen/potloden distributie was geen probleem; de docenten hebben aangegeven zelf genoeg schrijfgerei te hebben.

De docenten van de vaksectie L.O. zijn van te voren ingelicht over de vragenlijst. Deze heeft ook een week ter inzage op de tafel in de personeelsruimte gelegen. Daaruit is nog een enkele vraag of opmerking gekomen. Tevens hebben zij nog een aantal aanwijzingen gekregen om de betrouwbaarheid te verbeteren:

De docenten is gevraagd om de leerlingen die de enquête in hebben gevuld van te voren te zeggen dat het geen proefwerk is en dat je geen foute antwoorden kon geven. Tenslotte gaat het om een mening. Om de betrouwbaarheid te waarborgen en er zeker van te zijn dat de leerlingen ook daadwerkelijk hun eigen mening geven, en niet die van een vriendje of vriendinnetje, moesten de leerlingen in totale stilte de vragenlijst invullen.

Daarnaast was de vraag of er gelet kon worden op een goede verdeling binnen de afkomst van de leerlingen. Voor het onderzoek was het goed om te weten of allochtone leerlingen andere behoefte hadden dan autochtone leerlingen.

Na het invullen van de vragenlijsten hebben de leerlingen de lijsten bij de docent weer ingeleverd. De docent heeft vervolgens de vragenlijsten veilig opgeborgen in een postvak. Tenslotte is de vragenlijst anoniem en hoeft niemand te weten wat iemand heeft opgeschreven.

5.4 Data-analyse

Nadat alle vragenlijsten zijn ingevuld, zijn ze geanalyseerd door middel van een codering. Deze codering was van te voren vast gelegd. De totalen en resultaten worden weergegeven en beschreven in hoofdstuk 5 'Data-analyse'.

6. De resultaten

In dit hoofdstuk worden de gegevens uit de vragenlijsten uitgewerkt en onderbouwd. Aan de hand van deze gegevens zal in het volgende hoofdstuk een discussie over worden geschreven. Om vervolgens in het hoofdstuk conclusies antwoord te geven op de vraag wat het heeft opgeleverd en wat het effect is geweest.

6.1 De vragenlijsten³

De vragenlijsten die afgenomen zijn onder de leerlingen uit klas 1, 2 en 3 hebben de volgende resultaten opgeleverd.

Er zijn in totaal 157 vragenlijsten ingevuld van de 240. Dat wil zeggen dat er een lage respons is, ondanks dat de leerlingen deze direct moesten invullen. Door verschillende omstandigheden, zoals drukte van het programma, zijn niet alle docenten in staat geweest om alle klassen de vragenlijst voor te leggen. Een enkeling van hen heeft zelf een andere oplossing gezocht en een aantal heeft het zo gelaten. Zo heeft de docent een aantal vragenlijsten bij een andere klas afgenomen.

Van de leerlingen die deze hebben ingevuld heeft een kleine meerderheid het vrouwelijke geslacht, namelijk 51,5%. Dat wil automatisch zeggen dat 48,5% het mannelijke geslacht heeft.

Het merendeel van de leerlingen zit in leerjaar 1 (65,75%). Leerjaar 2 (13,7%) en leerjaar 3 (20,5%) is sterk ondervertegenwoordigd in de resultaten. Dit was niet de planning, want de klassen waren nagenoeg evenredig verdeeld, maar door omstandigheden is het niet gelukt om bij alle (24) klassen de vragenlijsten af te nemen.

Van alle leerlingen geeft maar liefst 79,5% aan dat zij een sport beoefenen. In figuur 6.1 zijn deze sporten uitgewerkt. 74% van de leerlingen zegt dat hij/zij wordt gestimuleerd door de ouders om te sporten.

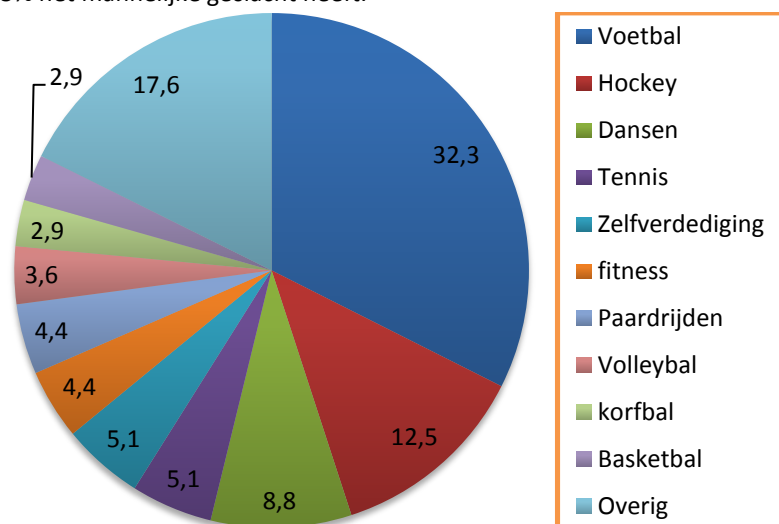


Fig. 6.1 Beoefende sporten door leerlingen in procenten

Om te kijken of er een verband bestaat tussen de sport die de leerlingen zelf beoefenen en die zij graag zouden willen doen tijdens een naschoolse activiteit, wordt er gevraagd welke sport de leerlingen graag zouden willen doen. Hieruit blijkt dat zowel veldvoetbal (17,3%) als zaalvoetbal (14,5%) erg hoog scoren. Unihockey neemt hier een goede derde plaats in met 11,2%. Echter moet wel gezegd worden dat leerlingen meerdere opties mochten invullen en dat ook leerlingen die geen sport beoefenen hier de mogelijkheid hadden om een voorkeursport aan te vinken. De percentages slaan op alle leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld. Zij hadden namelijk ook de mogelijkheid om een andere sport in te vullen en waren dus niet gebonden aan de opties die gegeven waren.

De leerlingen is ook gevraagd om nieuwe ideeën aan te voeren. Onder 'overig' zijn onder andere de volgende genoemd: survivalrun (7,5%), ijshockey (7,5%), veldhockey (6,5%) en bounceball (5,6%). Opvallende nieuwe

³ Alle gegevens en percentages in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld.

ideeën, die genoemd zijn, zijn beachsoccer, dansen, mountainbiken en bossabal.

Het nieuwe idee wat ingebracht is door de sectie L.O. een 'wii sports toernooi' scoort een 6,1%.

Op de vraag of de leerlingen op de hoogte waren van de naschoolse activiteiten antwoordde 58,6% negatief. Zij waren niet op de hoogte van de naschoolse activiteiten in tegenstelling tot de 41,4% die het wel wist.

Van de 41,4% die wel op de hoogte was van de naschoolse activiteiten heeft 45,8% weleens deelgenomen aan een naschoolse activiteit.

De leerlingen die deelgenomen hebben, geven als grootste reden aan dat het hen leuk leek om mee te doen (40,3%). Met 31,5% komt de reden dat de leerlingen het leuk vinden om te sporten op de tweede plek.

Deze leerlingen hebben in verschillende factoren aangegeven wat zij vonden van de activiteit. Zij konden hier kiezen uit een vier puntsschaal. De factoren die beoordeeld zijn:

- 'leuk': In hoeverre vond de leerling het leuk om deel te nemen aan de activiteit?
- 'Duur (tijd)': Wat vond de leerling van de tijdsduur van de activiteit?
- 'Organisatie': Wat vond de leerling van de organisatie van de activiteit?
- 'Tegenstanders': Wat vond de leerling van het niveau van de tegenstanders waar ze tegen gespeeld hebben?

Aan de leerlingen werd gevraagd in welke mate zij het eens waren met de factoren van de naschoolse activiteit. Van de gegevens die voortgekomen zijn uit de vragenlijsten, kunnen in vier kleine tabellen worden weergegeven:

Categorie 'Leuk'

	Heel leuk	Leuk	Niet leuk	Helemaal niet leuk
Antwoorden van de leerlingen in %	29,7	62,1	5,4	2,7

Categorie 'Duur'

	Te lang	Lang	Kort	Te kort
Antwoorden van de leerlingen in %	6,25	75	18,75	0

Categorie 'Organisatie'

	Heel goed	Goed	Niet goed	Slecht
Antwoorden van de leerlingen in %	28,5	65,7	5,8	0

Categorie 'Tegenstanders'

	Te goed	Goed	Gelijkwaardig	Slecht
Antwoorden van de leerlingen in %	0	40	51	9

De leerlingen die nog nooit hebben deelgenomen aan een naschoolse activiteit hebben er een reden voor opgegeven. Geen enkele leerling heeft aangegeven dat hij/zij niet heeft mee gedaan omdat hij/zij niet van sporten houdt. Het grootste deel geeft als reden dat ze geen zin hadden om mee te doen (47,8%). Anderen geven aan dat zij geen team bij elkaar konden krijgen (10,8%) of dat er geen vrienden mee wilden doen (15,2%). De overige redenen varieerden van een blessure of handicap die het niet mogelijk maakte tot het feit dat ze dan alleen naar huis moesten fietsen.

Aan zowel de leerlingen die al eens eerder hebben deelgenomen als de leerlingen die nog nooit hebben deelgenomen werd gevraagd of zij (nog een keer) mee zouden willen doen aan een naschoolse activiteit. Een kleine minderheid (43,8%) geeft aan dit wel te willen doen. De 56,2% voert de boventoon en geeft aan dit niet te willen doen.

Er worden verschillende redenen gegeven om wel of niet deel te nemen aan de naschoolse activiteiten. In onderstaande tabellen wordt weergegeven wat deze opgegeven redenen en de percentages zijn.

Reden om WEL mee te doen:	Gegeven reden in %
Het is / lijkt me gezellig	17,3
Goed voor de sociale contacten	4
Het is / lijkt me leuk	68
Wil wel meedoen, maar niet te lang	1,3
Dan ben ik sportief bezig	4
Goed voor de tijdverdrijf	4
Als ik er zin in heb	1,3

Fig. 6.3 De redenen van leerlingen om WEL deel te nemen aan de naschoolse activiteiten in procenten

Reden om NIET mee te doen:	Gegeven reden in %
Ik heb het te druk	40
Ik heb geen zin om deel te nemen	53
Na schooltijd, dus dan wil ik naar huis	3
Te veel regels verbonden aan de spelen	1
Ik moet te ver fietsen	1
Handicap of blessure	1
Ik ben niet goed in sport	1

Fig. 6.4 De redenen van leerlingen om NIET deel te nemen aan de naschoolse activiteiten in procenten

De leerlingen is ook gevraagd welke dag en welk tijdstip hun voorkeur heeft voor een naschoolse sportactiviteit.

De maandag wordt als voorkeursdag met 28,1% als aangegeven. De vrijdag volgt daarop met 21,1%. Daarna volgen de woensdag (15,8%) en de donderdag (11,5%). De dinsdag is de minst favoriete dag met 9,7%. Van de 13,6% in de categorie 'anders' geeft 83,2% aan dat zij op geen enkele dag kunnen deelnemen. Een aantal leerlingen geeft zaterdag (3,2%) aan en anderen geven aan dat het voor hun onregelmatig (3,2%) is. De overige 9,6% geeft aan dat ze geen voorkeursdag hebben. In onderstaande grafiek zijn alle percentages weergegeven:

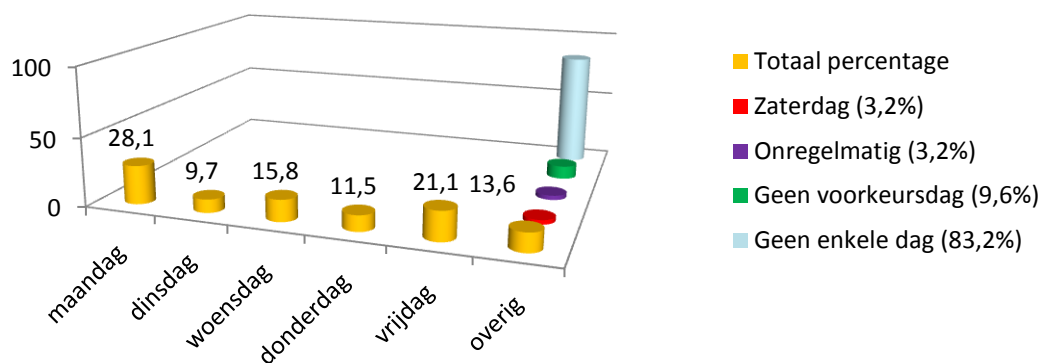


Fig. 6.5 Voorkeursdagen in percentages; Categorie 'overige' gespecificeerd

De tijdstippen die de leerlingen geven waarop ze het liefst aan een naschoolse activiteit willen deelnemen liggen ver uit elkaar. Meer dan 50% geeft aan dat ze het liefst de activiteit aansluitend op hun lessen zouden willen. Voor 18:00 uur wordt door 25% gezien als meest geschikte tijd. Na 18:00 uur wordt maar door 7,4% aangegeven. De andere tijdstippen (27,3%) variëren van voor 17:00 uur tot tussen de lessen door, niet, wanneer ze zin hebben, 'geen voorkeur' en in de grote pauze.

Alle leerlingen werd gevraagd of zij een positief of negatief antwoord wilden geven op een zestal stellingen, die over hun eventuele deelname gaan:

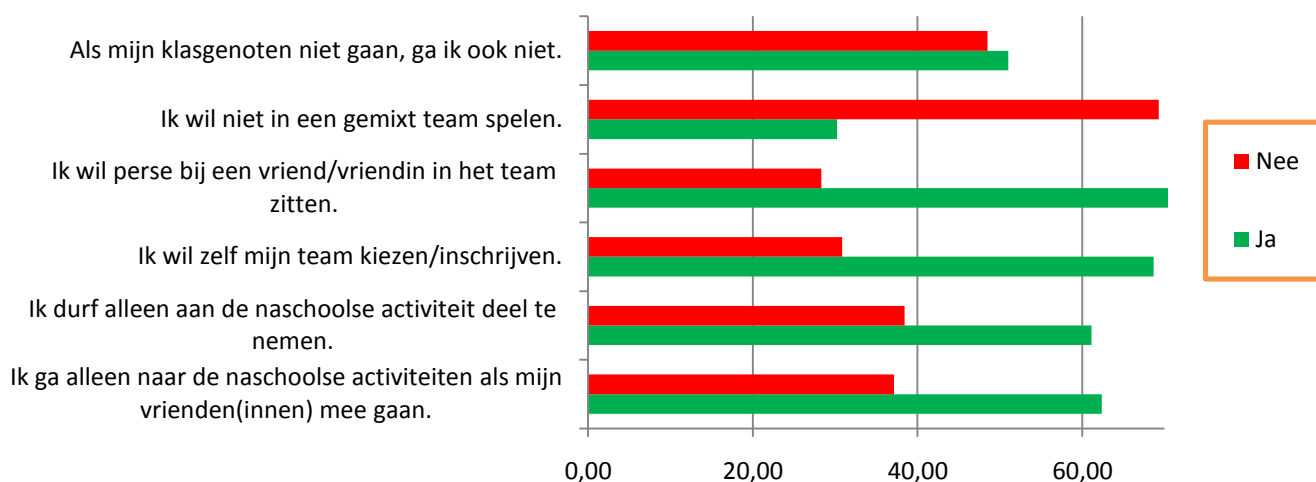


Fig. 6.6 Positieve/negatieve antwoorden in procenten op stellingen door leerlingen

Uit de stellingen komen een aantal duidelijk antwoorden naar voren. Zoals uit figuur 6.6 blijkt, vindt het grootste deel van de leerlingen het belangrijk dat er een vriend/vriendin in hetzelfde team zit. Daarnaast wil een grote meerderheid ook zelf een team inschrijven of kiezen. Dit kan met elkaar samenhangen, want wanneer je een team zelf in kunt schrijven, kun je ook bij een vriend/vriendin in het team zitten. Kennelijk vinden de leerlingen het erg belangrijk dat er bekenden in hun team zitten of deelnemen aan de naschoolse activiteiten, want de leerlingen geven ook aan alleen mee te willen doen wanneer zij niet alleen hoeven. Al geven zij ook aan alleen deel te durven nemen.

Er wordt kennelijk wel een onderscheid gemaakt tussen vrienden/vriendinnen of klasgenoten. Want de meningen zijn verdeeld wanneer er gevraagd wordt of zij deel willen nemen als er klasgenoten mee gaan.

De manier waarop de leerlingen op de hoogte gebracht willen worden van de naschoolse sportactiviteiten komt als volgt uit de vragenlijst naar voren:

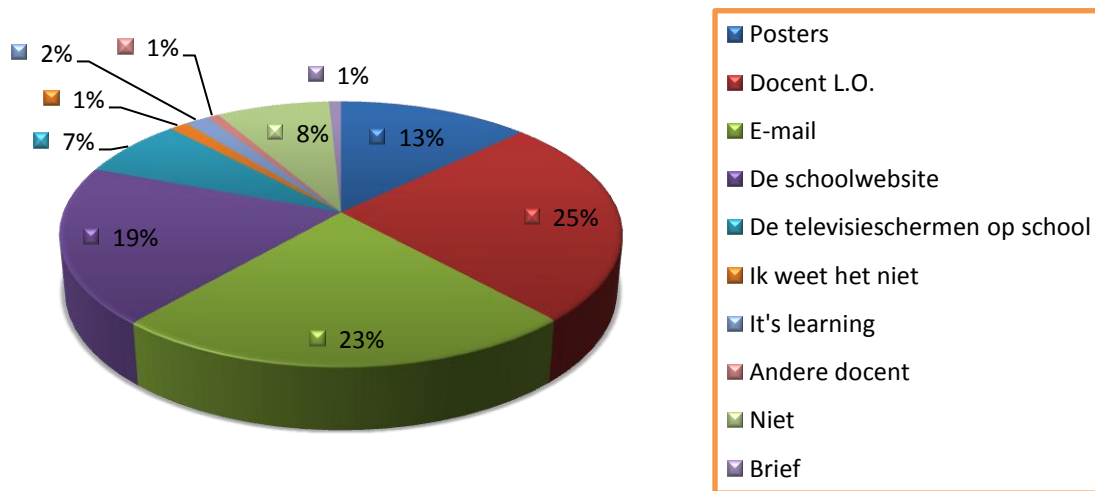


Fig. 6.7 De manier waarop de leerlingen op de hoogte gebracht willen worden van de naschoolse activiteiten in procenten

Er zijn veel verschillende manieren mogelijk om de leerlingen op de hoogte te brengen van de naschoolse activiteiten binnen het Koning Willem II College. Uit figuur 6.7 blijkt dat een viertal manieren de meeste voorkeur heeft. De tot op heden gebruikte manier, via de docent L.O., vindt een kwart van de ondervraagde leerlingen het fijnst. Waarschijnlijk, omdat zij dit gewend zijn. Per e-mail vindt 23% het gemakkelijkst. Via de schoolwebsite (19%) of via posters (13%) zijn de andere twee grootste voorkeuren.

Op de vraag of de leerlingen mee zouden willen helpen met het organiseren van een naschoolse activiteit, werd door 13% positief gereageerd. De overige 87% wilde dit niet.

Uit de vragenlijsten blijkt dat de leerlingen in hun vrije tijd vooral bezig zijn met het onderhouden van sociale contacten (18,9%). Daarnaast wordt er veel tijd besteed aan computeren (17,1%) en televisie kijken (14,7%). Het beoefenen van sport neemt een derde plek in met 15,5%.

Maar weinig leerlingen geeft aan dat hij/zij uitgaat in hun vrije tijd. Dit kan komen omdat het nog een jonge doelgroep betreft.

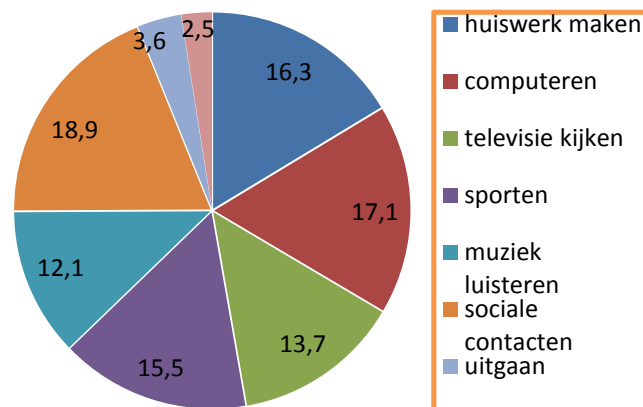


Fig. 6.8 Tijdsbesteding per week leerlingen klas 1-3 in procenten

Er is ook aan de leerlingen gevraagd of zij een bijbaan hadden en hoeveel uur zij daaraan besteden. Opvallend is dat bijna 33% van de leerlingen aangeeft dat hij/zij werkt, maar niemand doet dit in zijn vrije tijd. Door deze 33% wordt gemiddeld 4,76 uur per week besteed aan een bijbaan.

7. Discussie & conclusie

In de inleiding van dit onderzoek is al beschreven waarom dit onderzoek is gestart. Het gehele product draait om het tegen gaan van de daling, en misschien wel verbeteren, van de naschoolse activiteiten. De probleemstelling in dit onderzoek is daarom ook als volgt geformuleerd:

Ik onderzoek de naschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom het aantal inschrijvingen van de naschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het naschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het naschoolse sportaanbod.

In het hoofdstuk 'Discussie & conclusie' worden de belangrijkste resultaten geconcludeerd en bediscussieerd. Onder meer zullen de verwachtingen vergeleken worden met de resultaten en de literatuur. Tevens zullen ook de 'fouten' die gemaakt zijn in het onderzoek aan het licht worden gebracht.

Op basis van de afgenomen vragenlijsten, de interviews en het literaire vooronderzoek, kan ik geen toezeggingen doen voor de toename aan het naschoolse sportaanbod wat aangeboden wordt door het Koning Willem II College. Echter, wel kan ik wel de verschillen en verbeterpunten aangeven ten opzichte van de voorgaande perioden. In het volgende hoofdstuk 'Actieplan Koning Willem II College' staat een actieplan beschreven. Deze is geschreven op basis van de gevonden resultaten.

In het plan van aanpak is beschreven dat er 24 klassen (10 leerlingen per klas) een vragenlijst zouden invullen. Van deze 10 leerlingen zouden 5 jongens en 5 meiden dit doen. Op deze manier wilde ik een evenredige steekproef uitvoeren over de drie leerjaren en in alle studierichtingen.

De docenten van de vaksectie L.O. hebben de vragenlijst van te voren kunnen inzien en er vragen over kunnen stellen. Zij waren dus goed genoeg geïnformeerd over de inhoud van de vragenlijst.

Uiteindelijk zijn er van de 24 klassen maar in 16 klassen de vragenlijsten uitgereikt. Dat wil zeggen dat er 160 vragenlijsten zijn ingevuld. Van deze 160 zijn er een drietal vragenlijsten dusdanig slecht ingevuld, dat deze niet bruikbaar waren voor het onderzoek.

Door verschillende omstandigheden hebben de docenten aangegeven dat zij niet in staat zijn geweest om de vragenlijsten af te nemen. Een enkele docent heeft hier zelf initiatief ingenomen door een andere klas in zijn geheel af te nemen of een andere klas te gebruiken, in plaats van de klas die was gevraagd.

Door deze veranderingen zijn er veel meer vragenlijsten bij eerste klassen afgenomen en geen in de sportklas afdeling. Dit geeft een licht vertekend beeld van de steekproef, omdat deze dus niet in alle studierichtingen is afgenomen.

Daarnaast zijn er enkele leerlingen geweest, die niet aandachtig genoeg de vragenlijst hebben ingevuld en bijvoorbeeld vragen (niet) hebben ingevuld, die zij juist wel/niet hadden moeten invullen, waardoor de vragenlijst niet bruikbaar was. Een aandachtspunt om mee te nemen bij een eventueel volgend onderzoek, is het gebruik van een digitale vragenlijst. Hier kunnen de leerlingen niks fout invullen en zijn de resultaten veel sneller verwerkt. Echter, voorzie ik het risico dat de respons veel lager zal zijn bij een digitale vragenlijst, omdat deze in hun vrije tijd ingevuld moet worden.

Uit de vragenlijsten is gebleken dat veel leerlingen geen zin en tijd hebben om deel te nemen aan de naschoolse activiteiten. De factor 'geen tijd' kan verklaard worden door de veranderingen in de tijdsbesteding van jongeren. Daarnaast beoefenen veel leerlingen al sport of hebben zij een bijbaantje wat hen bezig houdt. De reden dat leerlingen geen zin hebben om deel te nemen kan heel divers zijn, maar ik denk dat je de leerlingen best deel kunt laten nemen, maar er zal dan in het begin aan hen getrokken moeten worden. De

naschoolse activiteiten moeten een gespreksonderwerp in de wandelgangen worden, het moet uitdagend en nieuw zijn. Dit kan gerealiseerd worden door er nieuw leven in te blazen, actief mee bezig te zijn (middels promotie), een nieuw aanbod te creëren en trendsporten toe te passen.

Uit de literatuur blijkt dat 40% van de jongeren de vrije tijd besteedt aan media. Dat wil zeggen televisie kijken, audio beluisteren, computeren en lezen. Uit de vragenlijst blijkt dat 42,9% van de leerlingen van het Koning Willem II College dit doen. Er blijkt dat zij een groot deel van de tijd besteden aan sociale contacten (18,9%) en sporten (15,5%). Uit de literatuur blijkt dat deze twee categorieën ook de tweede en derde plaats bestrijken in de tijdsbesteding van jongeren.

Wanneer we naar de motivatiefactoren kijken zien we dat uit de literatuur blijkt dat extrinsieke motivatie vaak de intrinsieke motivatie zal domineren. Dit kan een belangrijke rol spelen bij de keuzes die leerlingen maken om wel of niet deel te nemen aan het naschoolse sportaanbod. Uit de opmerkingen die leerlingen konden plaatsen in de vragenlijst, komt ook naar voren dat leerlingen graag iets te drinken of eten zouden zien bij het aanbod. Tevens bleek al uit vooronderzoek (literatuurinterviews) dat sommige leerlingen zich graag door externe factoren laten prikkelen; bijvoorbeeld de frietjes na het volleyballen.

Daarnaast zijn de motivatiefactoren op basis van sociale identificatie een belangrijke factor binnen dit onderzoek. De leerlingen willen zich graag aansluiten bij een groep en daar bij horen. Zeker in de eerste twee schooljaren speelt dit heel erg sterk. De leerlingen geven in de vragenlijst aan, met ruim 70%, dat zij persé bij een vriend(in) in het team willen zitten. Daarnaast willen zij niet ingedeeld worden, maar zelf teams inschrijven, zodat zij mede zelf kunnen bepalen bij wie ze in het team zitten.

Opvallend, en ook tegenstrijdig, is dat ruim 60% aangeeft alleen deel te durven nemen aan de naschoolse activiteiten, maar dezelfde hoeveelheid (ruim 60%) geeft ook aan alleen deel te nemen aan de naschoolse activiteiten wanneer vrienden of vriendinnen mee gaan.

De leerlingen moeten kunnen sporten in een veilige sfeer. De drempel voor de leerling die wil deelnemen moet laag zijn, zowel op sociaal gebied als op succesbeleving. Door middel van een positieve benadering (ook individuele benadering) kan deze sfeer sneller bereikt worden. Tot slot moeten de leerlingen weten wat hen te wachten staat en wat ze moeten doen. Duidelijke communicatie is dus een pre.

Om een laagdrempelig aanbod te creëren kan er ook gekozen worden voor een eenmalige verplichte deelname. Deze verplichte deelname zou dan bij voorkeur in de brugklas kunnen plaatsvinden, omdat deze leerlingen nieuw op school zijn. Deze deelname verplicht de leerling om een keer te proeven van het naschoolse sportaanbod. Op deze manier kunnen de leerlingen ervaren hoe het naschoolse sportaanbod in zijn werk gaat. Uit de resultaten blijkt dat veel leerlingen niet mee willen doen omdat zij denken dat zij het niet leuk vinden. Veel van deze leerlingen hebben ook aangegeven dat zij nog nooit hebben deelgenomen aan de naschoolse activiteiten. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat hun mening ongegrond is. Door deze verplichtstelling worden deze leerlingen gefilterd en kunnen zij beter hun mening onderbouwen. Hierdoor wordt aanspraak gedaan op de intrinsieke motivatie van de leerlingen.

De daling die zichtbaar plaatsvindt in het aantal aanmeldingen, is ook terug te herleiden in de literatuur. De sportparticipatie steeg tot ongeveer 1995. Daarna daalde het weer. De tijdsbesteding wordt anders ingevuld door mensen en dus ook door de jongeren. Een opmerkelijke toevoeging hierbij is, dat de jongeren van deze generatie meer vrije tijd hebben dan de vorige generatie. Dus procentueel is er een kleine daling zichtbaar, maar ten opzichte van de tijd waarin we leven, is deze daling eigenlijk nog wel sterker, omdat we dus meer tijd te besteden hebben. Uit de vragenlijsten blijkt ook dat de leerlingen gewoonweg geen zin hebben om te sporten, omdat hun interesses ergens anders liggen of omdat zij een dusdanig druk programma hebben dat zij geen tijd hebben om deel te nemen.

Veel van de ondervraagde leerlingen waren niet op de hoogte van de naschoolse activiteiten (58,6%). Echter er wordt wel veel tijd en energie gestoken in de promotie van de naschoolse activiteiten door de docenten van het Koning Willem II College. Een belangrijk punt om mee te nemen, voordat er een conclusie aan verbonden

wordt, is dat 65,75% leerlingen uit het eerste leerjaar kwam en 13,7% uit het tweede leerjaar. Dat wil zeggen dat bijna 80% van de ondervraagde leerlingen deel uitmaakt van een groep, waarvoor relatief weinig naschoolse sportactiviteiten georganiseerd werden. Op het Koning Willem II College wordt vooral gebruik gemaakt van de mondelinge reclame via de docent lichamelijke opvoeding. Zij brengen de leerlingen op de hoogte van de activiteiten die er op het programma staan. Daarnaast worden er posters gemaakt die opgehangen worden in de vitrines op school en bij de gymzalen.

Ondanks dat 58,6% niet op de hoogte was, geeft toch nog een kleine minderheid (43,8%) aan mee te willen doen aan de naschoolse sportactiviteiten.

Een belangrijke andere factor is de afstand die leerlingen moeten afleggen om deel te kunnen nemen aan de naschoolse activiteiten. Het is daarom ook voor de hand liggend dat de meerderheid aangeeft dat zij de naschoolse activiteiten aansluitend op hun lessen zouden willen zien, omdat zij anders moeten wachten en/of een lang stuk moeten fietsen. Een kwart gaf aan dat zij liever voor 18:00 uur deel wilden nemen.

De dag waarop de activiteiten moeten plaatsvinden verschilt enorm. Dit zal voor een groot gedeelte ook te maken hebben met de eigen sport of andere geplande bezigheden van leerlingen die op verschillende dagen plaatsvindt. Maandag (28,1%), woensdag (15,8%) en vrijdag (21,1%) zijn de meest gewilde dagen.

Het Olympus College uit Arnhem plant haar naschoolse activiteiten zoveel mogelijk op vergadermiddagen om op deze manier de response van de leerlingen hoog te houden. Of dit een mogelijkheid is op het Willem II College is niet duidelijk.

Om de motivatie en de spanningsboog hoog te houden bij de leerlingen, moeten de activiteiten niet te lang duren, zo blijkt uit het onderzoek. Daarnaast zijn de leerlingen gevoelig voor extrinsieke motivatie, dus een wisseltrofee/beker wordt al positief bevonden. De leerlingen geven zelf aan dat zij gevoelig zijn voor consumpties tijdens de naschoolse activiteiten. Dit bleek al in voorgaande jaren, maar ook uit de vragenlijst komt dit naar voren.

Kortom, op maandag, woensdag of vrijdag voor 18:00 uur, met een pre aansluitend op de lessen, zouden de leerlingen deel willen nemen. Daarbij als tip om het op vergadermiddagen te plannen, zodat het al eerder in de middag kan plaatsvinden.

De daarop volgende vraag voor de leerlingen was welke sporten/activiteiten zij dan zouden willen doen. De sportactiviteiten die het Koning Willem II College aanbiedt, zijn veldvoetbal, ijshockey, survivalrun, unihockey, bounceball, zaalvoetbal, darten, volleybal en beachvolleybal. Deze activiteiten konden de leerlingen aankruisen op de vragenlijst. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om een "Wii sports toernooi" (een idee van de vaksectie) of andere ideeën aan te geven. Uit de resultaten blijkt dat de leerlingen het liefst willen unihockeyen, veld- of zaalvoetballen. Daarnaast zijn er veel leerlingen die overige sporten hebben aangegeven, maar deze aantallen zijn erg klein.

Het Koning Willem II College biedt dus een groot en divers aanbod aan voor de leerlingen om uit te kiezen. Echter, hier zitten wat nadelen aan. Wanneer we het aanbod vergelijken met het Olympus College in Arnhem, waar ook naschoolse activiteiten worden georganiseerd, is het aanbod veel groter maar wel voor voornamelijk bedoeld voor de bovenbouw. De onderbouw komt maar een beperkt aantal keer voor in het aanbod. Het Olympus College heeft daarentegen ervoor gekozen om een kleiner aanbod aan te bieden, maar wel voor alle leerlingen. Daarnaast laten zij vaak leerlingen uit vwo 5 iets organiseren, dit kunnen zij dan bijvoorbeeld gebruiken om het Bewegen & Regelen mee af te sluiten.

Kortom, het aanbod van het Olympus College is minder divers, maar wel aantrekkelijker. Plus dat leerlingen van zowel de boven- als de onderbouw worden mee genomen in de activiteiten. Het blijkt dus uit dit onderzoek dat het aanbod van het Koning Willem II College te groot is. Er kan beter een minder groot aanbod worden gegeven, waarbij of alle leerlingen mee mogen doen, of de verdeling onder de leerjaren beter is verdeeld. Een klein, maar goed aanbod waar iedereen het over heeft, heeft meer effect dan heel veel verschillende activiteiten aanbieden waar niemand naar toe komt. Dus het aanbieden van Unihockey, zaal- en veldvoetbal en daarbij een variërend aanbod van een andere sport (dus elke keer iets anders), zou de vraag naar de

activiteiten kunnen verhogen.

Een idee om met de tijd mee te gaan, is het gebruik maken van trends en ontwikkelingen. Sporten evolueren in snel tempo. Er komen veel nieuwe sporten bij, omdat sport op dit moment een hot issue is. Een aanbod doen, in de naschoolse activiteiten, met nieuwe trends binnen sport kan ook aanstekelijk werken naar de leerlingen. Daarnaast is het een idee om de leerlingen van vwo5 in te zetten om een naschoolse activiteit te regelen, hierdoor valt er ook wat druk van de schouder van de docenten lichamelijke opvoeding.

Maar eerst moeten de leerlingen op de hoogte gebracht worden van de activiteiten. Want veel leerlingen gaven aan dat zij niet op de hoogte waren van de naschoolse activiteiten. De vaksectie geeft aan veel energie te steken in het promoten van de naschoolse activiteiten. Door middel van posters en mondelinge reclame. Het Olympus College werkt op dezelfde manier met posters en mondelinge reclame. Echter, er wordt wel aangegeven dat zij steeds meer gebruik maken van het digitale netwerk. De leerlingen geven zelf aan dat zij de meeste tijd besteden in hun vrije tijd achter de computer (17,1%), maar wanneer zij op school of bij vrienden zijn, zal daar zeker nog een aantal procent bijkomen. Het blijkt dus erg effectief om via internet of e-mail een bericht te sturen.

Daarnaast heeft het Olympus College een extra moment met de leerlingen. Het naschoolse fitness aanbod, wat wekelijks terugkeert vanwege de populariteit, wordt druk bezocht. Dat biedt dus ook de mogelijkheid om nog een extra promotiepraatje te kunnen houden voor de andere naschoolse activiteiten.

Uit de vragenlijst blijkt tevens dat een kwart van de ondervraagden het liefst op de hoogte gebracht wil worden door de docent L.O.. Dit kan komen omdat zij dit gewend zijn of omdat zij dan de meeste informatie opslaan en eventueel kunnen vragen. Dit is tevens ook een puntje van kritiek op het onderzoek want deze vraag is belangrijk. De promotie van de naschoolse activiteiten een belangrijk punt blijkt te zijn aangezien veel leerlingen niet eens op de hoogte blijken te zijn van de activiteiten.

Kort achter de mondelinge informatie komt de promotie per e-mail (23%) direct gevolgd door de schoolwebsite (19%) als informatiebron. Een aantal leerlingen gaf aan dat zij via 'It's learning'⁴ of per brief op de hoogte gebracht willen worden. De overige willen via de televisieschermen op school of via een andere docent geïnformeerd worden. Weer anderen willen helemaal niet op de hoogte gebracht worden.

Het doel van de naschoolse activiteiten en daarmee het doel van het Koning Willem II College is de leerlingen, en de ouders, laten inzien dat er meer is dan leren op school. Daarnaast denkt de sectie dat de leerlingen verschillende interne motivatie factoren hebben om mee te doen, zoals de beste willen zijn. Uiteraard willen ze de leerlingen ook dichterbij elkaar brengen en ze op hun sociale factoren aanspreken. Het doel verschilt niet veel van dat van het Olympus College. Behalve dat het O.C. meer nadruk legt op het contact dat gebouwd moeten worden tussen de docenten en leerlingen. En dat de leerlingen het gevoel moeten krijgen dat het hun school is.

Conclusie:

Kan er worden gezegd dat de onderzoeksvraag is beantwoord? De onderzoeksvraag luidde:

Ik onderzoek de naschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen van de naschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het naschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het naschoolse sportaanbod.

Ik denk dat ik de conclusie mag trekken dat ik weet waarom de inschrijving gedaald zijn. De leerlingen die wel deelnemen vinden het leuk om te sporten. De leerlingen die niet deelnemen hebben geen zin of tijd en

⁴ *It's learning: Een programma dat leerlingen en docenten ondersteunt bij alle leerprocessen in het onderwijs. Het beschikt over hulpmiddelen als e-mail, portals en studievoortgang.*

besteden hun vrije tijd liever ergens anders aan.

Of het naschoolse sportaanbod verbeterd is kan ik niet zeggen. Ten slotte heb ik geen nameting kunnen doen. Echter, ik heb wel een actieplan geschreven op basis van de factoren die naar voren zijn gekomen tijdens dit onderzoek. Deze is te vinden in hoofdstuk 8 'Actieplan Koning Willem II College'.

8. Aanbeveling

Het doel van deze aanbeveling is het plan van aanpak voor de docenten lichamelijk opvoeding van het Koning Willem II College. Zij, als opdrachtgever, wilde graag weten wat zij konden doen om de deelname aan de naschoolse activiteiten te laten toenemen.

Op basis van de getrokken conclusie kom ik tot de volgende aanbeveling:

Het is van belang dat er van te voren een duidelijke jaarplanning gemaakt wordt en deze verspreid wordt onder de leerlingen. Daarnaast is het slim om deze jaarplanning duidelijk zichtbaar op verschillende plaatsen op de hangen, bijvoorbeeld in de gangen bij de gymzalen.

Om de naschoolse activiteiten te promoten zullen de docenten L.O. het vaker en herhaaldelijk bespreken in de les. Eventueel kunnen de mentoren gevraagd worden het in de les studiebegeleiding nog een keer aan het licht te brengen.

Doormiddel van posters kunnen de activiteiten in het algemeen gepromoot worden. Door berichten te plaatsen op 'It's learning', de schoolwebsite of per e-mail kunnen de leerlingen, die aanspraak maken op de sportactiviteit, persoonlijker worden benaderd. Het is belangrijk om de leerlingen een veilig gevoel te geven en de drempel naar de naschoolse activiteiten zo laag mogelijk te maken. De leerlingen moeten kunnen sporten in een veilige omgeving.

Het is goed om de leerlingen per leerjaar activiteiten aan te bieden, zoals al gebeurde. Echter moet wel naar het aanbod gekeken worden. Op dit moment worden er heel veel verschillende activiteiten aangeboden waar weinig vraag naar is en veel voor de bovenbouw zijn. Ik denk dat de leerlingen uit de onderbouw erg graag mee zouden willen doen. Wanneer de leerlingen uit de onderbouw meer weten van de naschoolse activiteiten, is de kans groter dat zij in de bovenbouw ook weer mee zullen doen. Uiteraard wanneer het als positief wordt bevonden. Het is belangrijk dat de naschoolse activiteiten een gesprek worden in de wandelgangen. Hierdoor zijn de leerlingen er veel meer mee bezig en leeft het veel meer. Door een doorlopende voetbalcompetitie te houden bijvoorbeeld, zijn de leerlingen daar veel meer mee bezig. Een simpele opzet kan hiervoor zijn, dat de leerlingen een (zaal)voetbal team kunnen inschrijven en daarmee gedurende het jaar een volledige competitie mee spelen.

Uit het onderzoek blijkt dat leerlingen het liefst veld- of zaalvoetbal spelen of (uni)hockey. Om hier op aan te sluiten adviseer ik om in ieder geval deze sporten aan te bieden in de vorm van naschoolse activiteiten. Voor de afwisseling is het leuk om ook andere sporten aan te bieden, zoals volleybal, bounceball of trefbal/dodgeball. Ook nieuwe sporten introduceren kan een leuke vorm zijn van promotie. Het behandelen in de les van een zogenaamde 'trendsport' kan de leerlingen lekker maken voor eventuele deelname. Deze trends en ontwikkelingen gaan heel hard en zijn gemakkelijk te vinden op het internet. Uit het onderzoek kwamen ook al een aantal trends naar voren, die door de leerlingen werden aangegeven. Denk hierbij aan bosabal, freerunning, flagrugby, etc.

Om alle leerlingen erbij te betrekken is het slim om activiteiten per leerjaar aan te bieden. Zo is het niveau verschil niet te groot en is het leuker om tegen elkaar te spelen.

In het kader van de educatie kan vwo5 betrokken worden bij de naschoolse activiteiten door activiteiten aan te bieden voor hun leerjaar, maar ook door de leerlingen zelf de naschoolse activiteiten te laten organiseren. Dan

wel voor hun eigen leerjaar, dan wel voor lagere leerjaren. Dit kan gepromoot worden in het kader van Bewegen & Regelen wat zij moeten afsluiten.

De leerlingen hebben een sterke voorkeur om niet op dinsdag of donderdag deel te nemen aan de naschoolse activiteiten. Dit kan komen, omdat zij dan al eigen sporten of hobby's beoefenen. Om hierbij aan te sluiten zou maandag, woensdag en vrijdag overblijven. In de jaarplanning van school zou gekeken kunnen worden naar vergaderdagen, waardoor er een minirooster in werking wordt gesteld. Hierdoor zijn de leerlingen eerder uit en misschien eerder bereidt om deel te nemen. Wanneer dit niet het geval is, adviseer ik om de naschoolse activiteiten niet te lang te laten duren en voor 18:00 uur te stoppen.

Veel leerlingen hebben een sterke drang naar hun extrinsieke motivatie, namelijk het strijden voor een doel of beloning. De trofee/beker die op dit moment bij het volleybal toernooi gebruikt wordt, is een vorm van deze extrinsieke motivatie. Uit het onderzoek werd door sommige leerlingen aangegeven dat zij graag wat eten en drinken zouden willen zien bij de activiteiten. Ik vind dit persoonlijke een beetje ver gaan, maar eventueel tegen een kleine bijdrage zou hiervoor gekozen kunnen worden.

Samenvattend zou ik nog willen benadrukken dat de promotie is belangrijk onderdeel is van de naschoolse activiteiten. Daarnaast moet het gaan leven onder de leerlingen. Vanuit de eerste leerjaren moeten de leerlingen al veel hiermee geconfronteerd worden, waardoor zij, in de jaren daarop, hier meer van op de hoogte zijn. Daarnaast is het aan te raden om de vwo5 leerlingen hiervoor in te zetten, op de sportdag is al gebleken dat deze leerlingen erg goed van pas kunnen komen. Het neemt ook veel werkdruk weg en de leerlingen hebben er zelf baat bij, omdat zij Bewegen & Regelen hiermee kunnen afsluiten.

Ook wil ik nog op het hart drukken dat het consequent blijven doorgaan met de activiteiten belangrijk is voor de regelmaat. Dan weten de leerlingen wat er wanneer te doen is. Misschien willen leerlingen namelijk eerst een keer gaan kijken voordat zij mee doen en wordt de activiteit afgeblazen omdat er te weinig aanmeldingen zijn, dan zien zij nog niks. Het is even de tanden op elkaar zetten denk ik, maar dan zal er op de langere termijn progressie te zien zijn.

9. Actieplan Koning Willem II College

Omdat er geen mogelijkheid meer was voor een nameting, schrijf ik een actieplan op basis van de getrokken conclusies. Het actieplan zal de belangrijkste gegevens uit dit onderzoek bevatten. Het actieplan is een voorstel op basis van de aanbeveling, hoe er concreet nieuw leven geblazen kan worden in het naschoolse aanbod.

9.1. Het aanbod.

Het sport aanbod is van groot belang. Er zijn een aantal sportvormen die in trek zijn bij de leerlingen. Uit de vragenlijst is gebleken dat de leerlingen het liefst (zaal)voetballen of (uni)hockey spelen. Daarnaast is het aanbieden van trendsporten of spelvormen leuk voor de leerlingen en goed voor de afwisseling. Denk bij deze trendsporten en spelvormen aan flagfootball, lacrosse, fitnessvormen en freerunning, maar ook aan toegankelijke spelvormen zoals smashbal, trefbal, paalhockey, bossabal en dergelijke.

Het aanbod van de afgelopen jaren was te divers. Het aanbod moet kleiner zijn en afgewisseld worden met trendsporten. Daarnaast is het aan te raden om een wekelijks terugkerend aanbod aan te bieden. Denk hierbij aan het organiseren van een voetbalcompetitie (onderstaand vermeld als "KWII League"), fitnessactiviteiten of een wedstrijd spelen tegen de docenten (de invulling is uiteraard vrij).

Om een klein idee te geven van hoe de jaarplanning eruit kan komen te zien, staat hieronder een klein voorbeeld van een eerste half jaar:

Maand:	Naschools aanbod:	Leerjaar:
September		
	Promotie + inschrijving	Alle
Oktober		
Wk 1	Sportspel toernooi + KWII League	1,2
Wk 2		
Wk 3	KWII League	Alle
Wk 4	Trendsport	1,2,3
November		
Wk 1	Sportspel toernooi + KWII League	3 <
Wk 2	-	-
Wk 3	KWII League	1,2,3
Wk 4	Trendsport	4 <
December		
Wk 1	Sportspel toernooi + KWII League	1,2
Wk 2	-	-
Wk 3	KWII League	Alle
Wk 4	Trendsport	1,2,3

In bovenstaand voorbeeld is de maand september gereserveerd voor de promotie van de sporten die plaatsvinden in oktober. De promotie van de maanden daarop zal dan steeds plaatsvinden in de maand daarvoor. Daarnaast is er onderscheid gemaakt tussen de sportspelen en trendsporten.

Ook is er rekening gehouden met een eventueel twee wekelijks terugkerend aanbod, in dit geval namelijk de voetbalcompetitie "KWII League". Deze vindt om de week plaats.

Het aanbod 'trendsport' komt eenmaal per maand terug. Op deze dag kan er een leuke spelvorm aangeboden worden. Daarnaast kunnen hier de vwo5 leerlingen ingezet worden om een doelspel of iets dergelijks te organiseren. Zij kunnen dit dan gebruiken om hun Bewegen & Regelen domein af te ronden.

Afwisselend is er een aanbod voor de lagere klassen en de hogere klassen. Bij de KWII League is er gekozen om alle leerlingen deel te laten nemen. Uiteraard kan hier, bij een voldoende aantal teams, ook een onderscheid gemaakt worden in de hogere en lagere klassen. Hierdoor is de uitdaging groter voor hen.

Om een laagdrempelig aanbod te creëren kan er ook gekozen worden voor een eenmalige verplichte deelname. Deze verplichte deelname zou dan bij voorkeur in de brugklas kunnen plaatsvinden. Deze deelname verplicht de leerling om een keer te proeven van het naschoolse sportaanbod. Op deze manier kunnen de leerlingen ervaren hoe het naschoolse sportaanbod in zijn werk gaat. Veel leerlingen willen niet mee doen omdat zij denken dat zij het niet leuk vinden, maar misschien is dit wel helemaal niet zo. Door deze verplichtstelling worden deze leerlingen gefilterd en kunnen zij beter hun mening onderbouwen. Hierdoor wordt aanspraak gedaan op de intrinsieke motivatie van de leerlingen.

Door een prijs/trofee of versnapering (als dit wenselijk is) toe te voegen aan de naschoolse sportactiviteit, kan er aanspraak gedaan worden op de extrinsieke motivatie van de leerlingen. Deze extrinsieke motivatie domineert vaak de intrinsieke en zal zwaarder meewegen voor hen.

Actieplan:

- ✓ Per leerjaar een naschools aanbod aanbieden.
- ✓ Een niet te divers aanbod aanbieden.
- ✓ Populaire sporten aanbieden, zoals (zaal)voetbal of (uni)hockey.
- ✓ Voor de afwisseling trendsporten of spelvormen aanbieden.
- ✓ Een wekelijks terugkerend aanbod plaatsen, zoals een zaalvoetbal competitie.

- ✓ Vwo5 gebruiken voor het organiseren van het aanbod.
- ✓ Eenmalig verplichten van deelname aan een naschoolse activiteit in de brugklas.
- ✓ Extrinsieke motivatie aanspreken van de leerlingen; prijs/trofee, versnapering.

9.2. De organisatie.

Over de organisatie is al gesproken in de vorige paragraaf. Het kost tijd en energie om een naschoolse activiteit te organiseren. In voorgaande jaren heeft de L.O. sectie ervoor gekozen om de taken te verdelen. Dit is een prima insteek. Hierdoor hoef je niet elke week wat te doen en blijft de motivatie waarschijnlijk hoog.

Echter, het is slim om nog meer uit handen te geven. Het is handig om gebruik te maken van de vwo5 leerlingen. Zij moeten het domein Bewegen & Regelen afronden in dit jaar. Op dit moment gebeurt dit door een voorbereiding te treffen en deze aan te bieden aan de eigen klas. Om er een nieuwe dimensie aan te geven, kunnen de leerlingen er ook voor kiezen (of het wordt verplicht) om een naschoolse activiteit te organiseren. Een dergelijke trendsport of leuk doelspel zou hier een goede invulling aan kunnen geven.

De organisatie van een competitie zou het beste gedaan kunnen worden door 1 of 2 vaste docenten. Zij krijgen dit dan als jaartaak wat betreft de naschoolse activiteiten. Hierdoor houden zij het overzicht over de stand en de vorderingen binnen deze competitie. Uiteraard kunnen stagiaires hier ook invulling aangeven of taken toebedeeld krijgen.

Actieplan:

- ✓ Taken verdelen onder de docenten L.O.
- ✓ 1 of 2 docenten een competitie laten opzetten.
- ✓ Meer taken uit handen geven: Vwo5 leerlingen, stagiaires.

9.3. De promotie.

De promotie is een belangrijk aspect binnen het organiseren van de naschoolse activiteiten. Veel leerlingen gaven aan dat zij niet op de hoogte waren van de sportactiviteiten. Dit kan enerzijds komen omdat het onderbouw leerlingen zijn, maar anderzijds doordat de boodschap wel is uitgezonden, maar kennelijk onvoldoende ontvangen is.

In het mediatijdperk waarin we leven is het slim om veel gebruik te maken van het digitale netwerk. Veel leerlingen spenderen veel tijd aan media. Het informeren via de schoolwebsite, e-mail, it's learning en andere digitale mogelijkheden, is een handige en snelle manier om veel leerlingen te bereiken.

Daarnaast geven de leerlingen aan dat de promotie door de docent L.O. een gewilde vorm is. Dit moet echter dan wel consequenter gebeuren. Er kan uiteraard ook gebruik gemaakt worden van andere docent, zoals de mentoren. Zij kunnen de leerlingen er ook op aanspreken.

De jaarplanningen, posters en flyers zijn altijd oogtrekkers en kunnen altijd opgehangen worden. Door een wekelijks aanbod aan te bieden, zoals de competitie, zal het sneller een gesprek op de wandelgangen worden. Dit is gratis en gemakkelijke promotie voor de naschoolse activiteiten.

Daarnaast zijn de leerlingen makkelijker prikkelbaar door extrinsieke motivatiefactoren. Een beker of trofee zal de leerlingen een extra motivatie geven om mee te doen. Daarnaast geven de leerlingen aan wel een versnapering te willen tijdens de naschoolse activiteiten. Dit zou altijd in overweging genomen kunnen worden.

Actieplan:

- ✓ Jaarplanningen, posters en flyers blijven ophangen.
- ✓ Mondelinge promotie door docenten L.O. consequent doen.
- ✓ Gebruik maken van andere docenten, zoals mentoren.
- ✓ Gebruik maken van digitale mogelijkheden, zoals e-mail, schoolwebsite, etc.
- ✓ Te winnen prijs aan het licht brengen.
- ✓ Proberen het een gesprek in de wandelgangen te laten worden.
- ✓ In overweging nemen om versnaperingen te gebruiken tijdens de naschoolse sportactiviteiten.

9.4. Tijdstip en tijdsduur.

Het tijdstip en de duur van de activiteiten kan een groot obstakel zijn voor de leerlingen. Het is belangrijk om de naschoolse activiteit zo kort mogelijk na schooltijd te plannen. Veel leerlingen geven aan dit het liefst onder schooltijd te willen doen, maar dit is natuurlijk (vaak) niet realiseerbaar. Echter, er kan wel tegemoet gekomen worden aan de leerlingen door bepaalde momenten te kiezen. Miniroosters en vergadermiddagen zouden hiervoor prima gelegenheid zijn. De leerlingen hebben dan vaak meer vrij en zullen daardoor sneller mee gaan doen aan de activiteiten.

Wanneer er toch op een 'normale' schooldag een naschoolse activiteit plaatsvindt, geven de leerlingen aan dat zij niet vaak op dinsdag en donderdag kunnen. Maandag, woensdag en vrijdag blijven dan over om iets te organiseren.

De activiteiten moeten ook niet te lang duren. Hierdoor blijft de spanningsboog groter voor de leerlingen en zullen zij het leuker vinden om deel te nemen. Misschien vinden zij het dan zelfs jammer dat het afgelopen is en zullen zij de keer erop weer deelnemen.

Een activiteit hoeft ook geen uren te duren. Bepaalde toernooivormen zullen langer duren, maar moeten ook niet te langdradig worden. Maar bijvoorbeeld de competitie hoeft maar een uur te duren. Wanneer er twee keer in de maand, twee keer 20 minuten gespeeld wordt, is dit lang genoeg. Het kost de leerlingen dan maar een uur en zullen het aantrekkelijker vinden om mee te doen.

De activiteiten moeten daarnaast ook niet te laat eindigen: uiterlijk om 18:00 uur stoppen. Het is aan te bevelen om vaste momenten te plannen, zodat de leerlingen er ook aan gewend raken wanneer er een activiteit plaatsvindt.

Actieplan:

- ✓ Activiteiten proberen in de middagen te plannen.
- ✓ Mogelijkheden bekijken m.b.t. miniroosters en vergaderdagen.
- ✓ Activiteiten op maandag, woensdag of vrijdag plannen.
- ✓ Een activiteit niet te lang laten duren.
- ✓ Een activiteit niet te laat laten eindigen: voor 18:00 uur stoppen.
- ✓ Vastigheid creëren door vaste momenten te plannen.

Nog even kort onder elkaar alle actiepunten die voortgekomen zijn uit het actieplan:

- ✓ Per leerjaar een naschools aanbod aanbieden.
- ✓ Een niet te divers aanbod aanbieden.
- ✓ Populaire sporten aanbieden, zoals (zaal)voetbal of (uni)hockey.
- ✓ Voor de afwisseling trendsporten of spelvormen aanbieden.
- ✓ Een wekelijks terugkerend aanbod plaatsen, zoals een zaalvoetbal competitie.
- ✓ Vwo5 gebruiken voor het organiseren van het aanbod.
- ✓ Extrinsieke motivatie aanspreken van de leerlingen; prijs/trofee, versnapering.

- ✓ Taken verdelen onder de docenten L.O.
- ✓ 1 of 2 docenten een competitie laten opzetten.
- ✓ Meer taken uit handen geven: Vwo5 leerlingen, stagiaires.

- ✓ Jaarplanningen, posters en flyers blijven ophangen.
- ✓ Mondelinge promotie door docenten L.O. consequent doen.
- ✓ Gebruik maken van andere docenten, zoals mentoren.
- ✓ Gebruik maken van digitale mogelijkheden, zoals e-mail, schoolwebsite, etc.
- ✓ Te winnen prijs aan het licht brengen.
- ✓ Proberen het een gesprek in de wandelgangen te laten worden.
- ✓ In overweging nemen om versnaperingen te gebruiken tijdens de naschoolse sportactiviteiten.

- ✓ Activiteiten proberen in de middagen te plannen.
- ✓ Mogelijkheden bekijken m.b.t. miniroosters en vergaderdagen.
- ✓ Activiteiten op maandag, woensdag of vrijdag plannen.
- ✓ Een activiteit niet te lang laten duren.
- ✓ Een activiteit niet te laat laten eindigen: voor 18:00 uur stoppen.
- ✓ Vastigheid creëren door vaste momenten te plannen.

In het hoofdstuk reflectie blik ik terug op het proces vanaf het idee tot het uiteindelijke product. Tot slot een korte zelfreflectie opmaken over mijn ontwikkeling in dit praktijkonderzoek.

1. Procesevaluatie

Het praktijkonderzoek werd gestart aan het begin van het schooljaar. Het voorbereidende praktijkonderzoek werd al gestart tijdens het leerarrangement 'Keuzestage'. Er werd geadviseerd om je keuzestage op dezelfde stageschool te lopen als je afstudeerstage. Ik liep mijn keuzestage op een basisschool als combinatiefunctionaris. Met dat idee ben ik ook gestart aan het voorbereidende praktijkonderzoek. Nadat ik had besloten om mijn afstudeerstage op een middelbare school te willen vervolgen, diende ik in december te herstarten met het maken van mijn voorbereidende praktijkonderzoek. Mijn onderwerp ging aanvankelijk over mijn functie als combinatiefunctionaris.

Ik had al snel een nieuw onderwerp ingedachte, namelijk het ontwikkelen van een methodische lijn voor een bepaalde sport. Die sport liet ik nog even afhangen van de nieuwe stageschool waar ik terecht zou komen. Halverwege het schooljaar ben ik gestart op het Koning Willem II College, waar ik mijn idee heb voorgelegd. /Al gauw kwam de vaksectie met een 'echt' probleem dat speelde op hun school. Hun vraag was dan ook of ik daar mijn onderwerp over wilde laten gaan. En dat heb ik met plezier gedaan.

Liesbeth Jans werd mijn projectbegeleidster, een docent op school met veel expertise met het ontwikkelen van onderzoeken. Ik was dan ook erg blij met haar begeleiding. Zij heeft me steeds van goede feedback voorzien en ik heb daar zoveel mogelijk van geprobeerd te gebruiken. Vooral het maken van een goede vragenlijst vond ik lastig en zij heeft mij daarin goede tips gegeven.

Nu het onderzoek bijna is afgerond liep ik nog tegen een probleem aan. Het is niet mogelijk om een nameting doen om te controleren of mijn plan heeft gewerkt. Echter, dit ging niet meer passen in het programma van de sectie lichamelijke opvoeding. Het schooljaar is om. Ik heb geprobeerd een uitgebreide aanbeveling te schrijven over hoe ik het zou gedaan hebben en wat ik de sectie adviseer om volgend schooljaar te doen.

2. Productevaluatie

Het product bestaat uit twee delen, namelijk het literatuuronderzoek en het praktijkonderzoek. Het zoeken van de juiste literatuur vind ik lastig. Ik ben iemand die vrij veel tijd besteed, naast het sporten en naar school gaan, achter mijn computer. Dan wel voor school dingen, dan wel voor hobby's of andere bezigheden. Het was dan ook niet zo gek dat ik als feedback van Liesbeth Jans kreeg, dat ik meer literatuur uit boeken en dergelijke moest halen.

Ik merkte, wat ik later in mijn onderzoek bij de leerlingen terug zag, dat ik ook veel tijd besteed achter mijn computer en ik het lastig vond om de juiste literatuur uit boeken te vinden. Ik moet dan ook concluderen dat de meeste informatie die ik gevonden heb, niet nieuw voor mij was. Ik ben van mening dat je tegenwoordig zoveel kunt vinden op het internet, dat boeken bijna overbodig worden.

Tijdens het uitvoeren van mijn onderzoek heb ik een vragenlijst afgenomen onder de leerlingen van klas 1,2 en 3. Ik dacht dat ik dit wel even zou doen, maar dit viel meer tegen dan ik dacht. Nadat ik alles had voorbereid, kwam Liesbeth Jans met een aantal simpele opmerkingen en vragen of ik overal wel aan had gedacht. Wat te denken van de pennen om de vragenlijsten mee in te vullen. Het klinkt erg logisch, maar ik had het zeker vergeten wanneer zij er niks van had gezegd.

Daarnaast liep ik aan het eind van het product tegen nog wat andere problemen aan die ik niet had voorzien. De docenten hadden geen tijd kunnen vinden om alle gevraagde klassen de vragenlijst voor te leggen. Hierdoor is mijn steekproefsgewijze handelen niet helemaal goed uitpakend.

Ook toen ik het onderzoek op papier ging zetten en de resultaten wilde gaan uitwerken, liep ik tegen het probleem dat ik dit eigenlijk vrijwel nooit doe. Ik besteed veel tijd achter de computer en ben wel handig met een aantal dingen, maar toch liep ik hier tegen wat problemen aan.

Toen ik eenmaal zover was om alles op papier te zetten, liep ik tegen het probleem aan dat niet alles duidelijk was. Ik heb vrijwel alle bijeenkomsten gevolgd, maar ik vond dat er voor sommige hoofdstukken, zoals de conclusie, aanbeveling en discussie, nog wat onduidelijkheden waren. Ik kreeg het idee dat dit bij de docenten ook niet helemaal het geval was, dus heb er ook naar eigen invulling geprobeerd wat van te maken.

Al met al ben ik blij met het product dat ik heb gemaakt. Ik heb nog steeds vragen in mijn hoofd of ik het allemaal wel goed heb opgeschreven en of ik de juiste invulling heb gegeven aan de hoofdstukken. Daarnaast hoop ik dat alles goed genoeg is uitgewerkt en onderbouwd.

3. Zelfreflectie

Het maken van dit product was een hele happening. Het is een van de weinige keren geweest dat ik alleen aan een product heb moeten werken. Sinds het eerste jaar dat ik op de Fontys Sporthogeschool zat, heb ik veel, zeg maar gerust bijna alle, producten samen met Sil van der Velden (een klasgenoot) gemaakt. Het was daarom ook even wennen om alles alleen te moeten doen. Ik vond het dan ook fijn om mijn vragen bij Liesbeth Jans neer te kunnen leggen en het met andere studenten te kunnen bespreken. Al was dit laatste soms nogal lastig, omdat je allemaal een ander onderwerp of een andere meetmethode hebt.

Ik denk dat ik door het schrijven van dit product een goed beeld heb van hoe ik de naschoolse activiteiten zou aanbieden op het Koning Willem II College en daarom hoop ik ook dat zij iets hebben aan mijn praktijkonderzoek en in de toekomst weer meer leerlingen kunnen laten deelnemen aan deze sportactiviteiten.

Ik heb mijzelf erg goed kunnen ontwikkelen tijdens het maken van dit product. Ik ben op erg veel vlakken actief geweest wanneer je kijkt naar het competentie gerichte onderwijs waar ik deel van uit maak.

Ik heb erg veel moeten communiceren met de docenten van het Koning Willem II College, de docenten van andere scholen en mijn begeleidster Liesbeth Jans. Ik ben een professionele relatie aangegaan met deze personen om op een effectieve en resultaatgerichte manier dit onderzoek sturing te geven.

Bij de navraag op andere scholen over de naschoolse activiteiten, heb ik kennis en expertise met de docenten uitgewisseld. Door hun kennis op dit gebied, heb ik mijn literatuuronderzoek kunnen uitbreiden. Mede door deze communicatie is dit product geworden tot wat het nu is.

Op het vakinhoudelijke gebied heb ik progressie geboekt door de gevonden resultaten te analyseren en te evalueren. Hierdoor heb ik de gevonden resultaten kunnen verwerken en kunnen gebruiken in dit verslag.

De grootste ontwikkeling heb ik doorgemaakt bij de competentie samenwerken met collega's. Om dit onderzoek tot stand te brengen, heb ik veel moeten samenwerken met mijn collega's en de omgeving, namelijk het Koning Willem II College. Ik heb de docenten om hulp gevraagd bij het afnemen van de enquêtes. Daarnaast heb ik hen om een interview gevraagd, zodat ik dit kon gebruiken als extra informatiebron. Daarnaast heb ik, door dit verslag, gewerkt aan de ontwikkeling van de school en de vaksectie L.O.

De omgeving heeft voor mij ook een belangrijke rol gespeeld. Mijn werkkader was het Koning Willem II College en dan in het speciaal de onderbouw leerlingen. Doormiddel van hun hulp, het invullen van de vragenlijsten, heb ik dit als meetinstrument kunnen gebruiken. Daarnaast heb ik in andere omgevingen gekeken naar andere invalshoeken en andere manier om een naschools aanbod aan te bieden.

De punten waar ik nog aan moet werken zijn het maken en volgen van een strakke planning. Ik merk aan mijzelf dat ik vaak dingen wil uitstellen. En van uitstel, komt afstel. Echter is dit bij dit praktijkonderzoek nog mee gevallen. Door de deelproducten en de daarbij horende deadlines, heb ik mij redelijk aan de planning kunnen houden. In tegenstelling tot voorgaande jaren, waar ik vaak tot op het laatste moment bezig was.

Daarnaast had ik graag nog de uitwerking van mijn onderzoek willen zien. Omdat ik geen nameting heb kunnen doen, heb ik een alternatief gebruik. Ik heb een actieplan geschreven op basis van de verkregen informatie. Dit plan zou het plan zijn als ik zelf het zou moeten nameten. Het feit dat ik dit niet heb kunnen doen heeft onder andere met mijn planning te maken.

Boeken & artikelen:

- Bergen, T.C.M. en Roude, E. (1983). *Motivatie gemeten?*. Z.p., Stichting voor Onderzoek van het Onderwijs
- Bürmann, A., Groot, J. de, Dijk, B., van de, Hilhorst, N. (z.j.). *Jeugdbeleid in Nederland. Zicht op jeugd*. Assen, Van Gorcum Uitgeverij
- Breedveld, K. en Broek, A. van den (2001). *Trends in de tijd*. 's-Gravenhage, Sociaal en Cultureel Planbureau
- Broek, A. van den, W. Knulst en K. Breedveld (1999). *Naar andere tijden? Tijdsbesteding en tijdsordening in Nederland*. 's-Gravenhage: Sociaal en Cultureel Planbureau
- Cervenka, B. (2008a), *LA AHW VO, sociale wetenschappen – Hoorcollege 2*. Tilburg, FSH Tilburg
- Cervenka, B. (2008b), *LA AHW VO, sociale wetenschappen – Hoorcollege 9*. Tilburg, FSH Tilburg
- Cervenka, B. (2008c), *LA AHW VO, sociale wetenschappen – Hoorcollege 4*. Tilburg, FSH Tilburg
- Knulst, W. en Mommaas, H. (1977). *Ruimte voor vrijetijd*. Assen, Van Gorcum Uitgeverij
- Kolman, R. (2003). *Actief leren bewegen, didactiek en praktijk*. Baarn, HBuitgevers
- Moonen, M. (2007). *Minor Sport & Vrije tijd - Hoorcollege 1*. Tilburg, FSH Tilburg
- Merlet College (2010). *Schoolgids 2009-2010*. Cuijk, Merlet College Cuijk
- Poel, H., van der (2004). *Tijd voor vrijheid*. Amsterdam, Uitgeverij Boom
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2000). *Sociaal en Cultureel Rapport 2000. Nederland in Europa*. Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau
- Wijsman, E. (2005). *Psychologie & Sociologie*. Groningen, Wolters Noordhoff

Websites:

- Beach Hockey Nederland (2010). *Wat is beach hockey?*. Haarlem, van het World Wide Web gehaald op 22 juni 2010: <http://www.beachhockey nederland.nl/>
- Breedveld, K. en Broek, A, van den (z.j.). *Wat Nederlanders doen in hun vrijetijd?*. Z.p., van het World Wide Web gehaald op 6 maart 2010: <http://www.tijdbesteding.nl/hoelangvaak/vrijetijd/algemeen/20061018.html>
- Breedveld, K. en Broek, A., van den (2006). *Wat Nederlanders doen in hun vrijetijd?*. Z.p., van het World Wide Web gehaald op 6 maart 2010: <http://www.tijdbesteding.nl/hoelangvaak/vrijetijd/algemeen/20061018.html>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2010). *Grote verschillen in sportbeoefening tussen mannen en vrouwen*. Z.p., van het World Wide Web gehaald op 21 juni 2010: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/vrije-tijd-cultuur/publicaties/artikelen/archief/2010/2010-3088-wm.htm>
- Encyclo, (z.j.). *Opzoeken: trend*. Z.p. van het World Wide web gehaald op 5 maart 2010: <http://www.encyclo.nl/begrip/trend>
- Freerunning (2009). *Wat is freerunning?*. Z.p. van het World Wide Web gehaald op 22 juni 2010: <http://freerunning.nl/articles/wat-is-freerunning-2/>
- Gemeente Arnhem (2010). *Wijkprofiel 2009, Wijk: Malburgen-West*. Arnhem, van het World Wide Web gehaald op 28 maart 2010: <http://arnhem.buurtmonitor.nl/quickstep/QsReport.aspx?report=kernwijk09&selcode=kerncijfers%20wijk%20-%20s156&geolevel=wijk&geoitem=16>
- Gents (2008). *Motivatatie: Zelfontplooiing*. Arnhem, van het World Wide Web gehaald op 30 juni 2010: <http://www.zelfontplooiing.nl/motivatatie.htm>
- Goetheer, A., (2007). *Sport en technologie: trends in Nederland*. Den Haag, van het World Wide Web gehaald op 8 maart 2010: <http://www.twanetwerk.nl/default.ashx?DocumentID=9229>
- IVO: Wetenschappelijk bureau voor onderzoek, expertise en advies op het gebied van leefwijzen, verslaving en daaraan gerelateerde maatschappelijke ontwikkelingen (2008). *Videogames en jongeren*. Rotterdam, van het World Wide Web gehaald op 5 maart 2010: <http://www.ivo.nl/UserFiles/File/Publicaties/2008-11%20Factsheet%20videogames.pdf>
- Janssen&Fritsen (2010). *Nieuw in het assortiment*. Helmond, van het World Wide Web gehaald op 8 maart 2010: http://www.janssen-fritsen.nl/nl/NIEUW_in_2010?session=skdrj87vqfppkjfsnpjbm6j8i2
- Mediorweb (2010). *Maak sporten weer leuk: nieuwe sporten om uit te proberen*. Tilburg, van het World Wide Web gehaald op 29 maart 2010: http://www.mediorweb.nl/nieuws/gezondheid/maak_sporten_weer_leuk_nieuwe_sporten_om_uit_t_e_proberen

- Nintendo of Europe GmbH (2010). *Website van Nintendo: Wii*. Grossostheim, van het World Wide Web gehaald op 28 maart 2010: http://nintendo.nl/NOE/nl_NL/index.html
- Schelde International (2010). *Duurzaam en innovatief*. Goes, van het World Wide Web gehaald op 8 maart 2010: <http://www.scheldeinternational.nl/index.php?id=9>
- Sinnaeve, I., Van Nuffel, K. en Schillemans, L. (2004). *Jeugd en vrije tijd. Thuis tv-kijken, voetballen of naar de jeugdbeweging? Voorlopig syntheserapport van wetenschappelijk onderzoek naar Vlaamse kinderen en jongeren*. Z.p., van het World Wide Web gehaald op 25-03-2010: <http://www.jeugdonderzoeksplatform.be/publicaties/vrijetijd.PDF>
- Zumba Fitness (2010). *“About zumba fitness”*. Hollywood van het World Wide Web gehaald op 22 juni 2010: <http://www.zumba.com/us/about/>

Interviews:

- Cobussen, J. (2010). *Interview naschoolse activiteiten Koning Willem II College II Tilburg*. Tilburg, Olympus College Arnhem
- Kockmann, L., (2010). *Interview naschoolse activiteiten Koning Willem II College Tilburg*. Tilburg, Koning Willem II College Tilburg
- Leermakers, D., (2010). *Interview naschoolse activiteiten Koning Willem II College II Tilburg*. Tilburg, Koning Willem II College Tilburg
- Riemslag, M., (2010). *Interview naschoolse activiteiten Koning Willem II College II Tilburg*. Tilburg, Koning Willem II College Tilburg
- Toemen, G., (2010). *Interview naschoolse activiteiten Koning Willem II College II Tilburg*. Tilburg, Koning Willem II College Tilburg

In de bijlage vindt u de relevante stukken die gebruikt zijn om dit onderzoeksverslag te schrijven. Hieronder staat een korte inhoudsopgave van de bijlagen.

Bijlage 1: De vragenlijst ‘naschoolse sportactiviteiten op het Koning Willem II College’	46
Bijlage 2: Interviews docenten KWII	50
2.1 Interview L. Kockmann	51
2.2 Interview D. Leermakers	54
2.3 Interview M. Riemslag	57
2.4 Interview R. Smits	60
2.5 Interview G. Toemen	64
Bijlage 3: Interview docent Olympus College Arnhem	67
3.1 Interview J. Cobussen	67
Bijlage 4: Operationalisatie schema	71

Bijlage 1: De vragenlijst ‘naschoolse sportactiviteiten op het Koning Willem II College’

Deze bijlage bevat de vragenlijst⁵ die als meetmethode is gebruik bij de leerlingen. Deze vragenlijst hebben zij ingevuld en is gebruik voor de data-analyse van die onderzoek.

⁵ De vragenlijst: In deze bijlage kan de vragenlijst qua lay-out afwijken van de vragenlijst die de leerlingen hebben gekregen, vanwege het inpassen in dit schriftelijke onderzoek. Inhoudelijk is deze uiteraard hetzelfde.

Vragenlijst 'Naschoolse sportactiviteiten op het Koning Willem II College'

Beste leerling,

Ik ben een vierdejaarsstudent aan de Fontys Sporthogeschool Tilburg en ik ben bezig met een onderzoek naar naschoolse sportactiviteiten, om deze activiteiten te kunnen verbeteren voor jou! Graag wil ik je vragen deze korte vragenlijst in te vullen. Het invullen duurt ongeveer 10 minuten en de gegevens zullen anoniem verwerkt worden. Kleur de blokjes in die op jou van toepassing zijn. Er zijn geen foute antwoorden mogelijk! Wanneer er 'meerdere antwoorden mogelijk' wordt aangegeven, mag je meer blokjes inkleuren.

Algemeen

Geslacht: ☐ Man ☐ Vrouw

Leeftijd: _____ jaar

Leerjaar: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

Leerrichting: ☐ Vmbo-tl ☐ Havo ☐ Vwo ☐ Atheneum

☐ Gymnasium ☐ Muzisch ☐ Topsport

Woonplaats: _____ Wijk: _____

Nationaliteit: _____

De vragen

1. Ik doe aan sport:

☐ Ja, namelijk: _____ ☐ Nee

2. Mijn ouders stimuleren mij te sporten:

☐ Ja ☐ Nee

3. Ik heb een bijbaan:

☐ Ja, namelijk _____ uur per week. ☐ Nee

4. Na schooltijd ben ik bezig met: (meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Huiswerk maken ☐ Computeren ☐ Televisie kijken ☐ Sporten ☐ Muziek luisteren
☐ Naar vrienden gaan ☐ Uitgaan ☐ Anders, namelijk: _____

5. Ik ben op de hoogte van de naschoolse sportactiviteiten op het Willem II College:

☐ Ja ☐ Nee (Ga verder naar vraag 10)

6. Ik heb weleens mee gedaan aan een naschoolse sportactiviteit op het Willem II College:

☐ Ja ☐ Nee (Ga verder naar vraag 9)

7. Waarom heb je weleens mee gedaan aan een naschoolse sportactiviteit op het Willem II College:

- ☐ Ik wilde weten wat het was. ☐ Het leek me leuk om aan mee te doen. ☐ Ik gevraagd werd bij een team.
☐ Mijn vrienden mee wilden doen ☐ Ik sporten leuk vind. ☐ Anders, namelijk _____

8. Geef aan in welke mate jij het eens bent met de naschoolse activiteit:

- | | | | | |
|--------------------------|------------------------------------|-------------------------------|--|---|
| a. Leuk: | ☐ Heel leuk | ☐ Leuk | ☐ Niet leuk | ☐ Helemaal niet leuk |
| b. Duur (tijd): | ☐ Te lang | ☐ Lang | ☐ Kort | ☐ Te kort |
| c. Organisatie: | ☐ Heel goed | ☐ Goed | ☐ Niet goed | ☐ Slecht |
| d. Tegenstanders: | ☐ Te goed | ☐ Goed | ☐ Gelijkwaardig | ☐ Slecht |

(Ga verder naar vraag 10)

9. Ik heb nog nooit mee gedaan, omdat: (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Ik niet op de hoogte was. ☐ Ik geen team bij elkaar kon krijgen. ☐ Mijn vrienden niet mee willen doen.
☐ Ik geen zin had. ☐ Ik niet van sporten houd. ☐ Anders, namelijk _____

10. Ik zou (nog een keer) mee willen doen aan een naschoolse activiteit van het Koning Willem II College:

- ☐ Ja ☐ Nee (Ga verder naar vraag 12)

11. Ik zou mee willen doen aan: (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Veldvoetbal ☐ IJshockey ☐ Survivalrun ☐ Unihockey ☐ Bounceball ☐ Zaalvoetbal
☐ Darten ☐ Volleybal ☐ Hockey ☐ Beachvolleybal ☐ Korfbal ☐ Basketbal
☐ Wii 'Sports' toernooi ☐ Anders, namelijk: _____ (ideeën zijn welkom!)

12. Geef het antwoord dat op jou van toepassing is:

- | | | |
|---|--------------------------------|--------------------------------------|
| a. Ik ga alleen naar de naschoolse activiteiten als mijn vrienden(innen) mee gaan. | ☐ Ja | ☐ Nee |
| b. Ik durf alleen aan de naschoolse activiteit deel te nemen. | ☐ Ja | ☐ Nee |
| c. Ik wil zelf mijn team kiezen/inschrijven. | ☐ Ja | ☐ Nee |
| d. Ik wil perse bij een vriend/vriendin in het team zitten. | ☐ Ja | ☐ Nee |
| e. Ik wil niet in een gemixt team spelen. | ☐ Klopt | ☐ Klopt niet |
| f. Als mijn klasgenoten niet gaan, ga ik ook niet. | ☐ Klopt | ☐ Klopt niet. |

13. Ik zou op de hoogte gebracht willen worden van de sportactiviteiten via:

- ☐ Posters ☐ De docent L.O. ☐ E-mail ☐ De schoolwebsite ☐ De televisieschermen op school
☐ Anders, namelijk: _____

14. Ik zou mee willen doen aan een naschoolse sportactiviteit als:

- ☐ Het meteen aansluit op mijn lessen ☐ Het voor 18:00 uur plaatsvindt ☐ Het na 18:00 uur plaatsvindt
☐ Anders, namelijk: _____

15. De voorkeur van de dag(en) waarop ik kan deelnemen is:

☐ Maandag ☐ Dinsdag ☐ Woensdag ☐ Donderdag ☐ Vrijdag

16. Ik zou mee willen helpen met het organiseren van de naschoolse sportactiviteiten:

☐ Ja ☐ Nee

17. Ik zou mee willen doen met een naschoolse sportactiviteit:

☐ Ja, want _____

☐ Nee, want _____

Ruimte voor eventuele opmerkingen:

Bedankt voor je medewerking!

Bijlage 2: Interviews docenten Koning Willem II College

Onderstaand de literaire interviews die zijn afgenomen en gebruikt voor het schrijven van het eerste deel van het onderzoek, namelijk de literatuur verkenning. De informatie is gebaseerd op basis van onderstaande interviews en mondelinge gesprekken.

In volgorde:

2.1 Interview L. Kockmann	51
2.2 Interview D. Leermakers	54
2.3. Interview M. Riemslag	57
2.4 Interview R. Smits	60
2.5 Interview G. Toemen	64

2.1 Interview L. Kockmann

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Loes Kockmann

Leeftijd: 29

Functie: Docent LO

Naam College: Willem II College te Tilburg.

Worden er naschoolse activiteiten georganiseerd voor de leerlingen door de school?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

- Feesten
- Open podium (muziek)

De komende vragen hebben allen betrekking op de sectie L.O.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

- Toernooien: volleybal / darten / squash / voetbal / unihockey / bouncebal etc.
- Mogelijkheid tot trampolinespringen
- Survivaltraining
- Oefenen voor CLOS / ALO / Sport en Bewegen

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Klas 1 t/m 6

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

Afgelopen jaren waren dat er veel en veel meer dan nu. Omdat het buiten schooltijd is neemt het aantal deelnemers steeds meer af.

Schreven er eerst voor een volleybaltoernooi 12 teams in (vorig jaar nog!!!), nu zijn er dat nog maar 4. Dezelfde tendens zie je ook bij de andere toernooien.

Is er een verschil in aanmeldingen te zien bij verschillende naschoolse activiteiten?

Niet echt, varieert.

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Plezier in het deelnemen.

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

Dat het in hun 'eigen tijd' is.

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

Nee, het kan onmogelijk tijdens lestijden plaatsvinden.

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Ongeveer 10 keer per jaar.

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

De toernooien / activiteiten worden aan het begin van het schooljaar gepland en verdeelt tussen alle sectiegenoten.

Wat is jouw aandeel daarin?

Als sectievoorzitter plan ik de toernooien in voor het hele schooljaar en we verdelen ze dan tijdens de eerste sectievergadering. Ik heb, net als ieder ander uit de sectie, dan ook een / twee toernooien om te organiseren.

Hoe worden deze activiteiten naar de leerlingen toe gepromoot?

- Via posters bij de gymzalen en in vitrines
- Door het in de lessen LO herhaaldelijk te zeggen
- Via de Elektronische Leeromgeving (soort mail)

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Daling t.o.v. voorgaande jaren, maar het is wel altijd wisselend geweest. Ik weet ook niet echt hoe het komt dat het ene jaar veel leerlingen aanmelden en het andere jaar weer veel minder.

Is daar een verklaring voor? Zo ja, welke?

Nee. Andere interesses van de leerlingen, tijd / werk etc.

Op welke manier bereiken we de leerlingen het best denkt u?

Persoonlijk / via ELO

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

Succes met je onderzoek!!!

2.2 Interview D. Leermakers

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Daan Leermakers

Leeftijd:32

Functie:docent LO

Naam College: Koning Willem II College te Tilburg.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

Ja.

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Toernooien en extra activiteiten 2009-2010		
Programma	Datum	Voor wie?
Veldvoetbaltoernooi	Maandag 19 oktober	Klas 1
IJshockeytoernooi	Herfstvakantie	Klas 4/5/6 Team van 9 spelers
Vorbereiding Vakopleiding Sp en Bew en Fontys Sport Hogeschool	Start na de herfstvakantie	Examenkandidaten
Survivalruntraining	Start na herfstvakantie	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Unihockeytoernooi Bounceballtoernooi	Maandag 30 november	Alle klassen en personeel
Zaalvoetbaltoernooi	Zondag 29 nov. of 13 dec.	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Darttoernooi	Maandag 1 februari	Alle klassen en personeel
Volleybaltoernooi "De Gouden Volleybal"	Woensdag 3 februari	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Beachvolleybaltoernooi	Maandag 10 mei	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Voetbaltoernooi 11:11	Donderdag 29 april na sportdag	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Survivalrun Steenberg	Zondag 25 april	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Veldhockeytoernooi selectieteams	16 april voorrondes 4 juni finale	Selectieteams

Waarom worden er (geen) naschoolse activiteiten georganiseerd?

Om leerlingen aan het bewegen te houden/krijgen. Om ze lekker tegen elkaar te laten sporten. Om competitie te spelen en zo hoog mogelijk te eindigen zoals bij Shell hockey toernooi.

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Zie poster.

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

Het verschilt heel veel per keer. Gemiddeld zo'n vier a vijf teams.

Is er een verschil in aanmeldingen te zien bij verschillende naschoolse activiteiten?

Ja bovenbouwleerlingen schrijven minder snel/vaak in.

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Lessen missen zoals bij Shell hockey.

Lekker samen sporten; fanatisme.

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

Leerlingen hebben liever vrije tijd.

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

Nee, het is altijd op maandagmiddag als leerlingen vrij zijn. Dat is ook het enige moment dat het kan.

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Zie boven, maar we hebben de afgelopen jaren veel toernooien eruit gegooid.

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

Aanmelden via ELO. Bekend maken via poster en in de les.

Wat is jouw aandeel daarin?

Ik maak tegenwoordig alle posters twee weken van tevoren en motiveer eigen leerlingen.

Hoe worden deze activiteiten naar de leerlingen toe gepromoot?

Via de les, maar ik heb het idee dat dit vaak vergeten wordt.

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Daling in de afgelopen jaren!

Is daar een verklaring voor? Zo ja, welke?

Leerlingen lijken minder geïnteresseerd om vrije tijd op te offeren voor een toernooi.

Op welke manier bereiken we de leerlingen het best denkt u?

Mond op mond

Waar gaat het, naar uw mening, 'fout'?

Ik denk dat het tijdens de aanloop naar het toernooi te weinig gepromoot wordt door collega's. Misschien moeten we nog duidelijker promoten via schoolkrant, oversteek, scherm, mentoren...

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

Ja, ik kan me niet voorstellen dat de leerlingen minder interesse hebben en ben erg benieuwd of leerlingen op de hoogte zijn van toernooien die al geweest zijn. Of ze echt niet mee hadden willen doen en zo.

2.3 Interview M. Riemslag

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Marjolein Riemslag

Leeftijd: 35

Functie: Docent LO

Naam College: Willem II College te Tilburg.

Worden er naschoolse activiteiten georganiseerd voor de leerlingen door de school?

Ja.

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Toernooien binnen en buiten de school, zie netwerk sectie LO. Ook allerlei reizen naar het buitenland voor klas 4,5 en 6. Ook wordt er voor klas 3 een skikamp georganiseerd.

Waarom worden er (geen) naschoolse activiteiten georganiseerd?

Om leerlingen enthousiast te maken voor de sport en om culturele/ sociale redenen.

De komende vragen hebben allen betrekking op de sectie L.O.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

Ja.

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Toernooien en extra activiteiten 2009-2010

Programma	Datum	Voor wie?
Veldvoetbaltoernooi	Maandag 19 oktober	Klas 1
IJshockeytoernooi	Herfstvakantie	Klas 4/5/6 Team van 9 spelers
Voorbereiding Vakopleiding Sp en Bew en Fontys Sport Hogeschool	Start na de herfstvakantie	Examenkandidaten
Survivalruntraining	Start na herfstvakantie	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Unihockeytoernooi	Maandag 30 november	Alle klassen en personeel
Bounceballtoernooi		
Zaalvoetbaltoernooi	Zondag 29 nov. of 13 dec.	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Darttoernooi	Maandag 1 februari	Alle klassen en personeel
Volleybaltoernooi "De Gouden Volleybal"	Woensdag 3 februari	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Beachvolleybaltoernooi	Maandag 10 mei	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Voetbaltoernooi 11:11	Donderdag 29 april na sportdag	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Survivalrun Steenberg	Zondag 25 april	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Veldhockeytoernooi selectieteams	16 april voorrondes 4 juni finale	Selectieteams

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Alle klassen.

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

Nee, moeilijk te zeggen, is per toernooi verschillend. De leerlingen meldden zich in het algemeen minder aan. Het is niet duidelijk aanwijsbaar waar het probleem ligt.

Is er een verschil in aanmeldingen te zien bij verschillende naschoolse activiteiten?

Ja, trampoline springen komt al jaren niet meer van de grond en volleybal gaat redelijk.

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Sociale redenen en sportieve uiteraard.

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

Kost te veel tijd

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

Ja, we plannen het niet meer na 1600 uur, maar maandagmiddag van 14.30 uur tot 16.00 uur.

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Zie tabel boven.

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

Om de beurt zijn er mensen verantwoordelijk voor een toernooi.

Wat is jouw aandeel daarin?

Ik organiseer het scholenhockeytoernooi, het unihockeytoernooi en het voetbaltoernooi klas 1.

Hoe worden deze activiteiten naar de leerlingen toe gepromoot?

Via ELO en posters en mondeling in de klas door docent LO.

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Flinke daling.

Is daar een verklaring voor? Zo ja, welke?

Weet ik niet goed.

Op welke manier bereiken we de leerlingen het best denkt u?

Mondeling, dus persoonlijke benadering.

Waar gaat het, naar uw mening, 'fout'?

Leerlingen hebben het al erg druk en hebben niet altijd zin om op hun vrije middag op school te zijn.

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

Wat opvalt is dat het scholenhockeytoernooi populair is en het voetbaltoernooi buiten voor klas 1.

2.4 Interview R. Smits

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Ruud Smits.

Leeftijd: 31 jaar

Functie: Docent LO

Naam College: Willem II College te Tilburg.

Worden er naschoolse activiteiten georganiseerd voor de leerlingen door de school?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Zie onder andere de schoolgids

De komende vragen hebben allen betrekking op de sectie L.O.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

JA

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Toernooien en extra activiteiten 2009-2010		
Programma	Datum	Voor wie?
Veldvoetbaltoernooi	Maandag 19 oktober	Klas 1
IJshockeytoernooi	Herfstvakantie	Klas 4/5/6 Team van 9 spelers
Vorbereiding Vakopleiding Sp en Bew en Fontys Sport Hogeschool	Start na de herfstvakantie	Examenkandidaten
Survivalruntraining	Start na herfstvakantie	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Unihockeytoernooi Bounceballtoernooi	Maandag 30 november	Alle klassen en personeel
Zaalvoetbaltoernooi	Zondag 29 nov. of 13 dec.	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Darttoernooi	Maandag 1 februari	Alle klassen en personeel

Volleybaltoernooi "De Gouden Volleybal"	Woensdag 3 februari	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Beachvolleybaltoernooi	Maandag 10 mei	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Voetbaltoernooi 11:11	Donderdag 29 april na sportdag	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Survivalrun Steenberg	Zondag 25 april	Klas 3, 4, 5, 6 en personeel
Veldhockeytoernooi selectieteams	16 april voorrondes 4 juni finale	Selectieteams

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Leerlingen, docenten

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

Gemiddeld 12 leerlingen per toernooi

Is er een verschil in aanmeldingen te zien bij verschillende naschoolse activiteiten?

Ja, sommige sporten zijn minder populair dan andere.

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Interesse in de sport en plezier in het toernooi.

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

Het is buiten les tijd.

Andere zaken, waar leerlingen allemaal mee bezig zijn.

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

We kiezen toernooien, die aan sluiten bij de interesse van de leerlingen

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Zie boven

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

Vraag maar Loes, Ruud of mij.

Wat is jouw aandeel daarin?

Ik ben ook verantwoordelijk voor een paar toernooien.

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Er is een daling te zien van het aantal inschrijvingen.

Is daar een verklaring voor? Zo ja, welke?

Leerlingen zijn steeds minder bereid om in eigen tijd iets extra te doen. Ze hebben het druk.

De leerlingen hebben ook allerlei andere zaken wat ze veel leuker vinden.

Op welke manier bereiken we de leerlingen het best denkt u?

De gymdocent moet enthousiast de leerlingen vragen voor het toernooi in de gymles.

Waar gaat het, naar uw mening, 'fout'?

De gymdocent vraagt niet altijd de leerlingen voor het toernooi in de gymles.

We kunnen de leerlingen er meer bij betrekken. Ze kunnen zelf toernooien organiseren en eventueel sporten laten kiezen.

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

Ik zit met een idee in mijn hoofd om een toernooi te organiseren met de Wii of een andere actieve game. Geen idee of dat kan. Weet jij dat?

2.5 Interview G. Toemen

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Geert Toemen

Leeftijd: 45

Functie: Docent LO

Naam College: Willem II College te Tilburg.

Worden er naschoolse activiteiten georganiseerd voor de leerlingen door de school?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Verschillende zoals o.a lezingen door bekende personen, muziekavonden, terugkomavonden voor oud leerlingen, schoolkampen, universumdagen, debatavonden,

Waarom worden er (geen) naschoolse activiteiten georganiseerd?

Er is méér dan alleen leren op school. Dat kan een school ook interessanter maken voor leerling en ouders.

De komende vragen hebben allen betrekking op de sectie L.O.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

In de vorm van toernooien en trainingen

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Voor zowel de onderbouw als ook de bovenbouw leerlingen

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

In de loop der jaren is dat een stuk minder geworden. Ik geef al 20 jaar les en de hoeveelheid aanmeldingen is zeker met 75% afgenomen!

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Extra sport in de vorm van uitdaging en willen winnen, de beste van school willen zijn, in de gang hangen met je foto!

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

De deelname aan allerlei andere clubs is behoorlijk toegenomen waardoor hun “vrije tijd” is afgenomen. Vooral bovenbouw II. Hebben vaak bij baantjes en moeten dus snel naar huis....

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

Nee, alleen proberen we zo veel mogelijk echte attractieve activiteiten te organiseren en de inschrijvingen via de computer zodat het makkelijker wordt om in te schrijven.

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Ongeveer 10 keer.

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

Het aantal activiteiten wordt eigenlijk onderling verdeeld.....

Wat is jouw aandeel daarin?

Op dit moment niet veel meer dan het mede organiseren van wat toernooitjes die tóch niet doorgaan en het aanwezig zijn bij andere toernooien die wel doorgaan.

Hoe worden deze activiteiten naar de leerlingen toe gepromoot?

Met posters op school, met e-mails aan alle betreffende leerlingen en mondelinge promotie door de gymdocent.

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Een enorme daling en die zet volgens mij alleen maar door. Er komt bijna niets meer van de grond.

Op welke manier bereiken we de leerlingen het best denkt u?

Uiteindelijk toch de mondelinge promotie door gymdocent, maar als ze zó gepushed moeten worden, heeft het dan nog wel zin om het ze aan te bieden.....graag of niet???

Waar gaat het, naar uw mening, 'fout'?

Daling van interesse en genoeg andere vrije tijdsbesteding en bijbaantjes.

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

Succes met je onderzoek!

Bijlage 3: Interview docent Olympus College Arnhem

Onderstaand het literaire interview dat is afgenomen en gebruikt voor het schrijven van het eerste deel van het onderzoek, namelijk de literatuur verkenning.

3.1 Interview J. Cobussen

Interview – Literatuuronderzoek.

De vragen die gesteld worden in dit interview hebben allen betrekking op het praktijkonderzoek van Joris Reijnen. De gegeven antwoorden zullen gebruikt worden als literaire informatie voor het literatuuronderzoek wat onderdeel uitmaakt van het praktijkonderzoek.

De onderzoeksvraag voor het praktijkonderzoek is:

Ik onderzoek de buitenschoolse sportactiviteiten van het Koning Willem II College, omdat ik wil weten waarom de inschrijvingen van de buitenschoolse activiteiten zo drastisch verminderd zijn, teneinde het buitenschools sportaanbod dit schooljaar (2009-2010) te verbeteren, zodat meer leerlingen deelnemen aan het buitenschoolse sportaanbod.

Allereerst een korte profielschets van de ondervraagde:

Naam: Johan Cobussen

Leeftijd: 40

Functie op betreffende V.O. school: Docent Lichamelijke Opvoeding

Naam V.O. school: Olympus College te Arnhem

Huidige functie: Docent Instituut Sport en Bewegings Studies

De eerste 5 vragen zijn algemene vragen over de betreffende school.

Waar is de school gelegen t.o.v. de sportvelden/sportverenigingen?

In de directe nabijheid

Welke demografische kenmerken heeft het stadsdeel waar de school gelegen is? (denk aan milieu, gemiddeld inkomen, etc.)

Malburgen west, veel werkloosheid, lage inkomens, multicultureel

Worden er naschoolse activiteiten georganiseerd voor de leerlingen door de school?

Jazeker

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

musicals, feesten, dansvoorstellingen, jamsessies, zaalvoetbal, volleybal, fitness

U gaf telefonisch aan dat er steeds meer vmbo leerlingen naar de school kwamen en dat het aantal vwo leerlingen afnam. Heeft dit gevolgen gehad voor de naschoolse activiteiten?

Het initiatief ligt nog meer bij de docenten. Leerlingen zijn meer uitvoerend gericht en niet zozeer organiserend en creatief.

Waarom worden er (geen) naschoolse activiteiten georganiseerd?

er worden activiteiten georganiseerd om de leerlingen het gevoel te geven dat het hun school is, dat er wat halen valt buiten het volgen van lessen, informeel contact tussen leerlingen en docenten

De komende vragen hebben allen betrekking op de sectie L.O.

Worden er naschoolse sportactiviteiten georganiseerd door de sectie L.O. voor de leerlingen?

Ja

Zo ja, wat voor een soort naschoolse activiteiten?

Fitness (kracht en conditie training, bodypump), zaalvoetbal toernooitjes, basketbal trainingen, volleybal wedstrijden

Wordt er gebruik gemaakt van verenigingen om aan de buitenschoolse activiteiten vorm te geven?

Nee,

Voor welke doelgroep worden deze naschoolse sportactiviteiten georganiseerd?

Voor alle jaargroepen. Behalve bij fitness. Vanaf de 3^e klas mag je na een intake deelnemen aan de fitness

Zijn er veel leerlingen die zich hiervoor aanmelden? En hoeveel zijn dat er gemiddeld?

Fitness ongeveer 50 leerlingen in de week (maximaal inschrijving is 25 per keer) , Voetbal zit ieder jaar op 100 inschrijvingen, volleybal tussen de 10 en 15 en basketbal op 20

Wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerlingen om wel deel te nemen aan de dergelijke activiteit?

Willen deelnemen aan competitie, sociale interactie, gezondheid, laten zien dat ze ergens goed in zijn

En wat is volgens u de grootste motivatiefactor voor een leerling om niet deel te nemen aan een dergelijke activiteit?

Tijd en desinteresse

Wordt hier rekening mee gehouden bij het organiseren van de activiteiten? En zo ja, op welke manier wordt daar dan rekening mee gehouden?

We proberen de activiteiten te organiseren op de vergadermiddag (dinsdag) tussen 14.00 en 16.00

Hoeveel keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd?

Fitness het gehele jaar door, de andere activiteiten volgen elkaar op in het rooster

Hoe worden deze activiteiten georganiseerd door de sectie?

Er zijn uren beschikbaar voor buitenschoolse sport. Sectie leden krijgen deze toegewezen en moeten deze inzetten op de dinsdagmiddag

Wat is uw aandeel daarin?

groot. Ik (had) heb de meeste uren toegewezen gekregen.

Hoe worden deze activiteiten naar de leerlingen toe gepromoot?

Op de schoolsite en het intranet worden regelmatig mededelingen gedaan. In de zalen hangt het schoolsport rooster / jaaroverzicht

Is de opkomst altijd al hetzelfde geweest, of is er een stijging/daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren?

Er is een daling merkbaar in de wedstrijd en teamsport. Bij fitness neemt het aantal toe.

Is daar een verklaring voor? Zo ja, welke?

Met huis tuin en keuken psychologie, sociologie kom je een heel eind door te zeggen dat voor een steeds groter aantal van de huidige leerlingen de school niet meer centraal staat in het dagelijkse leven

Wilt u verder over dit onderwerp nog iets kwijt?

De school moet faciliteren en ook in hun visie opnemen dat het superbelangrijk is voor het leerklimaat binnen de school

Bijlage 4: Operationalisatie schema

Onderstaand operationalisatie schema is gemaakt bij het ontwikkelen van de vragenlijst die is gebruikt bij dit onderzoek.

Eigenschap	Dimensie	Indicator	Vragen	Antwoordcategorie
Motivatiefactoren	Achtergrond leerling	Sekse	Man / vrouw	1. Man 2. Vrouw
		Leeftijd	Leeftijd in jaren	
		Leerjaar	Klas	
		Studierichting	Niveau	
		Sportparticipatie	Doe je aan sport?	1. Ja, namelijk 2. Nee
		Afkomst	Nationaliteit	
	Ouders	Activiteit op de arbeidsmarkt Woonsituatie Afkomst ouders Besteedbaar inkomen	Mijn ouders:	1. Wonen samen 2. Zijn gescheiden 3. Werken beiden 4. Een van de twee werkt 5. Werken niet 6. Hebben een andere nationaliteit dan Nederlandse 7. Anders, namelijk
		Plaats van woning	Woonplaats en wijk	
		Sportstimulatie vanuit de ouders	Mijn ouders stimuleren mij om te sporten	1. Ja 2. Nee
	Vrijtijdsbesteding	Sportparticipatie	-	
		Vrijtijdsinvulling / hobby's	Na schooltijd ben ik bezig met:	1. Huiswerk maken 2. Computeren 3. Televisie kijken 4. Sporten 5. Muziek luisteren 6. Naar vrienden gaan 7. Uitgaan 8. Anders, namelijk
		Werk (bijbaan)	Ik heb een bijbaan	1. Ja, namelijk ____ uur per week 2. Nee
		Eerdere deelname aan naschoolse activiteit	Ik heb weleens mee gedaan aan de naschoolse sportactiviteit op KWII	1. Ja 2. Nee
	Beweegredenen	Tijdstip van de activiteit	Ik zou mee willen doen met een naschoolse activiteit als:	1. Het meteen aansluit op mijn lessen 2. Het voor 18:00 uur plaatsvindt

				3. Het na 18:00uur plaatsvindt 4. Anders, namelijk
		Dag waarop de activiteit plaatsvindt	De voorkeurs dag(en) waarop ik deel kan nemen is:	1. Maandag 2. Dinsdag 3. Woensdag 4. Donderdag 5. Vrijdag 6. Zaterdag 7. Zondag
		Interesse in de aangeboden activiteit	Ik zou mee willen doen aan:	1. Veldvoetbal 2. Ijshockey 3. Survivalrun 4. Unihockey 5. Bounceball 6. Zaalvoetbal 7. Darten 8. Volleybal 9. Hockey 10. Beachvolleybal 11. Korfbal 12. Basketbal 13. Wii 'sports' toernooi
		Afstand tussen woning en plaats van activiteit	Woonplaats en wijk	
		Positieve/negatieve herinnering(en) bij eerdere deelname	Ik vond de naschoolse activiteit:	1. Leuk 2. Niet leuk 3. Te lang 4. Te kort 5. Goed geregeld 6. Slecht geregeld 7. Anders, namelijk
			Ik heb nog nooit mee gedaan, omdat	1. Ik niet op de hoogte was 2. Ik geen team bij elkaar kon krijgen 3. Mijn vrienden niet mee willen doen 4. Ik geen zin had 5. Ik niet van sporten houd

				6. Anders, namelijk
	School	Betrokkenheid	Ik zou mee willen helpen met het organiseren van de naschoolse sportactiviteiten	1. Ja 2. Nee
			Ik ben op de hoogte van de naschoolse sportactiviteiten op KWII	1. Ja 2. Nee
		Promotie	Ik zou op de hoogte gebracht willen worden van de sportactiviteiten via	1. Posters 2. De docent L.O. 3. E-mail 4. Schoolwebsite 5. Televisiescherm op school 6. Anders, namelijk